

VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace spotřebitelských úvěrů u bank a nebankovních institucí

Comparison of Consumer Loans for Selected Banks and Non-Banking Institutions

Student: Vlodarčíková Lenka

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavla Vodová, Ph.D.

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Vlodarčíková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: Komparace spotřebitelských úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí
Comparison of Consumer Loans for Selected Banks and Non-Banking Institutions

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika spotřebitelských úvěrů
3. Nabídka spotřebitelských úvěrů na tuzemském trhu u bank a nebankovních institucí
4. Vyhodnocení konkrétních případů poskytnutí spotřebitelských úvěrů pomocí modelových příkladů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DOHNAL, Jakub. *Spotřebitelský úvěr: Praktická příručka s příklady a judikaturou*. 1. vyd. Praha: Leges, 2011. 128 s. ISBN 978-80-87212-76-9.

DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

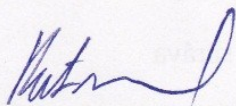
WACHTLOVÁ, Lucie a Jan SLANINA. *Zákon o spotřebitelském úvěru*. 2. vyd. Praha: C.H. BECK, 2011. 328 s. ISBN 978-80-7400-118-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

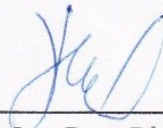
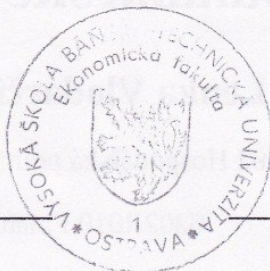
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavla Vodová, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne

.....

Lenka Vlodarčíková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala Ing. Pavle Vodové, Ph.D. za odborné konzultace, připomínky a cenné rady, které mi poskytla během jednotlivých konzultací.

Obsah

1.	Úvod	6
2.	Charakteristika spotřebitelských úvěrů	8
2.1	Historie úvěru	8
2.2	Členění spotřebitelských úvěrů	9
2.3	Průběh spotřebitelského úvěru.....	11
2.3.1	Postup podání žádosti o úvěr.....	11
2.3.2	Smlouva o úvěru.....	11
2.3.2.1	Základní náležitosti smlouvy.....	12
2.3.3	Úročení spotřebitelských úvěrů	14
2.3.3.1	Úroková míra.....	14
2.3.3.2	Roční procentní sazba nákladů	14
2.3.4	Splácení úvěru	15
2.3.5	Zánik úvěrové smlouvy	16
2.4	Bonita klienta.....	17
2.5	Úvěrové registry	18
2.5.1	Bankovní registr clientských informací	18
2.5.2	Nebankovní registr clientských informací	19
2.5.3	Registr SOLUS.....	20
2.5.4	Výhody a nevýhody registrů	20
2.6	Zajištění spotřebitelských úvěrů	21

2.6.1	Ručení.....	21
2.6.2	Zástavní právo	23
2.6.3	Pojištění úvěru.....	23
2.7	Výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů	24
3.	Nabídka spotřebitelských úvěrů u bank a nebankovních institucí.....	25
3.1	Vývoj spotřebitelských úvěrů u bank a nebankovních institucí	25
3.2	Vývoj spotřebitelských úvěrů podle doby splatnosti.....	27
3.3	Vývoj spotřebitelských úvěrů podle jejich účelu	28
3.4	Vývoj nebankovního trhu spotřebitelských úvěrů	31
4.	Vyhodnocení konkrétních případů poskytnutí spotřebitelských úvěrů pomocí modelových příkladů.....	35
4.1	Porovnání jednotlivých kritérií neúčelových úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí	35
4.2	Modelové příklady.....	37
4.2.1	Modelový příklad 1 - krátkodobý úvěr	37
4.2.1.1	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Provident Financial	37
4.2.1.2	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce CETELEM ČR	38
4.2.1.3	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Home Credit	39
4.2.1.4	Spotřebitelský úvěr od Československé obchodní banky.....	40
4.2.1.5	Spotřebitelský úvěr od Poštovní spořitelny	41
4.2.1.6	Spotřebitelský úvěr od Raiffeisenbank	42
4.2.1.7	Zhodnocení modelového příkladu č. 1 u vybraných bank a nebankovních institucí	43

4.2.2	Modelový příklad 2 – střednědobý úvěr	45
4.2.2.1	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce CETELEM ČR	45
4.2.2.2	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Cofidis	46
4.2.2.3	Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Home Credit	47
4.2.2.4	Spotřebitelský úvěr od Československé obchodní banky.....	47
4.2.2.5	Spotřebitelský úvěr od Poštovní spořitelny	48
4.2.2.6	Spotřebitelský úvěr od Raiffeisenbank	49
4.2.2.7	Spotřebitelský úvěr od Komerční banky	50
4.2.3	Zhodnocení modelového příkladu č. 2 u vybraných bank a nebankovních institucí	51
4.3	Hodnocení kvality informací o spotřebitelském úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí.....	52
5.	Závěr	56
	Seznam použité literatury:	57
	Seznam zkratk	59
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	60
	Seznam příloh.....	61

1. Úvod

Dnešní doba v porovnání s dobou našich babiček je zcela odlišná. Řešit své finanční problémy půjčkou bylo kdysi považováno za ostudu, dnes je naprosto normální se při nedostatku finančních prostředků obrátit na banku či nebankovní instituci. Velmi jednoduchým způsobem, jak získat peněžní prostředky, je spotřebitelský úvěr, který je v posledních letech často využíván. Zejména v reklamách je prezentován jako velmi výhodná varianta financování. Ve většině případů je spotřebitelský úvěr jedinou možností, jak se dostat z finanční tísně, jak si pořídit zboží či služby, na které momentálně domácnost nemá dostupné finanční prostředky a mnohé další situace jako jsou financování školného, lékařské péči či pořízení automobilu nebo rekonstrukci domu. Velkou výhodou spotřebitelského úvěru je to, že ho lze použít na cokoliv.

Získání úvěru je v dnešní době velice jednoduché. Také proto bychom si měli pořádně rozmyslet, zda je zadlužení skutečně nutné a zda neexistuje jiná, výhodnější varianta řešení finančních potřeb. Pokud už se přece jenom rozhodneme pro spotřebitelský úvěr, je vhodné porovnat nabídku více institucí a vybrat tu nejvýhodnější. Protože je nabídka spotřebitelských úvěrů na českém trhu široká, tato bakalářská práce může pomoci lépe se orientovat na trhu spotřebitelských úvěrů.

Cílem této bakalářské práce je porovnat spotřebitelské úvěry v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí. Pro srovnání budou využity dva modelové příklady, kdy hlavním kritériem bude výše splátek a celková cena spotřebitelského úvěru. Kromě toho se zaměříme i na kvalitu informací, poskytovaných vybranými institucemi.

Bakalářská práce je rozdělena do několika částí, kdy jedna z částí má podobu úvodu.

Druhá část je teoretická, kde jsou shrnuty obecné poznatky o spotřebitelském úvěru a pojmech s ním souvisejících. Zaměříme se i na průběh poskytování spotřebitelského úvěru, hodnocení bonity žadatele, uvedeme i výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů.

Třetí část bakalářské práce popisuje vývoj na trhu bankovních a nebankovních spotřebitelských úvěrů.

Čtvrtá, stěžejní část bakalářské práce prostřednictvím dvou modelových příkladů a bodováním kvality informací, poskytovaných jednotlivými institucemi, porovnává spotřebitelské úvěry v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí.

2. Charakteristika spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry řadíme mezi rozsáhlou skupinu finančních produktů. Slovo úvěr můžeme nahrazovat slovem kredit, které pochází z latinského slova *credere*, jehož překlad znamená věřit či důvěřovat. Zpravidla se jedná o krátkodobou či střednědobou půjčku určenou pro domácnosti. Spotřebitelské úvěry finanční instituce nabízí klientům v různých podobách a nabízí je zejména těm klientům, kteří nejsou schopni jinak řešit jejich momentální finanční situaci. Finanční instituce nabízí úvěry sloužící k nákupu spotřebního zboží, k získání hotovosti, k financování školného, lékařskou či lázeňskou péči, k financování dovolené a mohou rovněž sloužit k financování bydlení, ať už k nákupu či rekonstrukci. Důležitá je výše úvěru a splacení úvěru klientem ve sjednaném termínu. Pokud se jedná o spotřebitelský úvěr neúčelový, může jej klient využít libovolně, podle svých potřeb.

Spotřebitelem neboli dlužníkem je osoba starší osmnácti let s českým občanstvím s trvalým bydlištěm na území České republiky, která se obrací na banku či nebankovní instituci za účelem zapůjčení finančních prostředků.¹

V České republice nabízejí spotřebitelské úvěry jak bankovní, tak nebankovní finanční instituce. Bankovní spotřebitelské úvěry nám nabízejí právě banky, naopak nebankovní spotřebitelské úvěry poskytují nebankovní instituce, které nemají bankovní licenci. Poskytnutí spotřebitelského úvěru bankou či nebankovní institucí je odlišné. U nebankovních institucí často nevádí zápis klienta v registru neplatičů. Získání úvěru u nebankovních institucí je proto jednodušší, avšak velice často jsou takové úvěry spojené s vyšší úrokovou sazbou i s vyššími poplatky.

2.1 Historie úvěru

K rozmachu úvěrů dochází od doby vzniku Římské říše, kde se vyskytovalo právo týkající se úroků z půjček. I přesto je však zřejmé, že historie úvěrů předcházela římskému zákonodárství. V 17. století narůstá význam úvěrových obchodů, jedná se o obchody

¹ KAŠPAROVÁ, Vlasta. *Banky a komerční obchody*. Kravaře: Marreal Servis, 2010, s. 91. ISBN 978-80-254-6778-4.

podnikatelské a v oblasti obchodu a průmyslu. V 19. století nastává v zahraničí růst moderních půjček. Další vlna růstu úvěrů byla po roce 1948, avšak spíše v zahraničí.

Do Evropy se spotřebitelská politika dostala začátkem 70. let na pařížském summitu. Pro USA byl nejvýznamnějším rok 1949, kdy vznikl „*Dinners club*“. Princip spočíval v držení kreditní karty a při vstupu do restaurace, kterou klub držel, stačilo kartu předložit a veškeré náklady klub hradil za určitý poplatek. Začalo však docházet ke zneužívání těchto kreditních karet. Po kreditních kartách se objevují nákupy na splátky či úvěr.²

2.2 Členění spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry lze členit do kategorií podle mnoha hledisek, např. podle zajištění, doby splatnosti či podle subjektu, který úvěr poskytuje.³

Podle účelovosti členíme spotřebitelské úvěry na:

- Účelové úvěry - používáme na předem stanovený účel, který není možné za dobu trvání úvěru měnit. Důležité je doložení o použití úvěru. Klienti využívají účelový úvěr na zakoupení spotřebního zboží, služeb, automobilu, na financování nemovitostí. Výhodou těchto úvěrů je nižší úroková sazba, obvykle je delší doba splatnosti a výhodnější podmínky. Pro banku či nebankovní instituce účelové úvěry představují menší riziko, protože ví, jak se s jejich peněžními prostředky nakládá.
- Neúčelové úvěry - pro žadatele jsou jednodušší záležitostí než účelové úvěry. Jedná se o formu úvěru, kdy žadatel nemusí dokládat informace a doklady, co bylo za zapůjčené prostředky koupeno. Žadatel tak se zapůjčenými prostředky nakládá podle svého uvážení. Důležité je si však uvědomit, že pro finanční instituci je takový úvěr rizikovější. Klient peněžní prostředky nemusí investovat do koupě movité věci, v tomto případě klient nemá čím ručit. Proto u neúčelových úvěrů bývají úroky podstatně vyšší.

² DOHNAL, Jakub. *Spotřebitelský úvěr: Praktická příručka s příklady a judikaturou*. Praha: Leges, 2011, s. 17. ISBN 978-80-87212-76-9.

³ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 539. ISBN 80-7201-515-X.

Podle typu výplaty rozlišujeme:

- Hotovostní úvěr - kdy poskytnuté finanční prostředky jsou hned vyplaceny na přepážce banky či nebankovní instituce.
- Bezhotovostní úvěr - kdy peníze jsou zaslány klientovi na jeho účet a to jednorázově nebo postupně.
- Revolvingový úvěr - úvěr, při němž je stanoven úvěrový rámec, ze kterého je možno čerpat prostřednictvím úvěrové karty. Úvěr je obvykle splácen průběžně. Úroky se platí pouze za skutečně čerpaný úvěr.⁴

Z hlediska zajištění existují spotřebitelské úvěry:

- Zajištěné - kdy banka vyžaduje jištění, v praxi se často setkáváme zejména s ručením (blíže viz kap. 2.6).
- Nezajištěné - u nichž není sjednán žádný zajišťovací nástroj. Nezajištěný úvěr bývá poskytován pouze velmi bonitním osobám nebo se jedná o úvěry na menší částky.

Podle doby splatnosti členíme spotřebitelské úvěry na:

- Krátkodobé - úvěry se splatností do dvanácti měsíců.
- Střednědobé - úvěry se splatností v intervalu do šedesáti měsíců.
- Dlouhodobé – úvěry, jejichž splatnost přesahuje šedesát měsíců.

A konečně podle subjektu, který úvěr poskytuje, lze rozlišit spotřebitelské úvěry na:

- Přímé - úvěry jsou poskytovány přímo bankou nebo jinou finanční institucí. Důležitý je přímý vztah mezi bankou a klientem.
- Nepřímé - což úvěry jsou poskytovány prostřednictvím společnosti, která zboží či služby prodává. Obchodník vystupuje pouze jako zprostředkovatel.

⁴ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 538. ISBN 80-7201-515-X.

2.3 Průběh spotřebitelského úvěru

V této kapitole se zaměříme na průběh při zájmu o spotřebitelský úvěr. Zaměříme se na postup podání žádosti a na další aspekty s ním související.

2.3.1 Postup podání žádosti o úvěr

Žádost o úvěr je důležitým krokem, který předchází uzavření úvěrové smlouvy mezi klientem a bankou. Žádosti o úvěr jsou různé, záleží, na jakou společnost se chceme obrátit. U bank žádost klient podává přímo na pobočce banky, která má přímo u přepážky speciální formuláře, které si klient vyplní doma a které klientovi i bance usnadní práci. Formuláře obsahují informace, které banka po klientovi požaduje. Každá banka má svůj formulář, který se liší určitými informacemi. Vyplnění formuláře je poměrně složitou záležitostí a proto je vhodné nejdříve s bankou zkontrolovat, zda je úvěr možno uskutečnit. Dnes však existuje více možností než vyplnění formuláře přímo na pobočce úvěrové instituce, a to u hlavně u nebankovních institucí, kde je žádost o úvěr mnohem jednodušší. Většina nebankovních institucí umožňuje podání žádosti o úvěr online. Najdou se i takové instituce, kde klient o úvěr může žádat telefonicky nebo dokonce prostřednictvím textových zpráv.

Pro některé banky jsou důležité i další podmínky. Podmínkou pro poskytnutí úvěru bankou klientovi je často vedení účtu u této banky po určitou dobu. Právě vývoj na účtu klienta je důležitým kritériem při rozhodování banky, zda úvěr poskytnout či ne. Další podmínkou je ručení movitou či nemovitou věcí prostřednictvím ručitele a pravidelný měsíční příjem doložený potvrzením od zaměstnavatele nebo posledním daňovým přiznáním (v případě OSVČ).⁵

2.3.2 Smlouva o úvěru

Smlouva o úvěru obecně je upravena obchodním zákoníkem a je základem úvěrového vztahu. V případě spotřebitelských úvěrů je smlouva upravena také zákonem č.145/2012 Sb., o spotřebitelském úvěru. Na dodržování podmínek, které stanovuje zákon, dohlíží Česká obchodní inspekce (v případě nebankovních institucí) a Česká národní banka (v případě bank a poboček zahraničních bank). Pokud dojde k porušení podmínek, může státní dozor uložit

⁵ <http://www.i-uver.eu/spotrebitelsky-uver/>

finančním institucím pokutu až do výše pěti milionů korun. Smlouva musí být uzavřena výlučně v písemné formě (nebo na trvalém nosiči dat). Věřitel se smlouvou zavazuje, že na požádání klienta neboli dlužníka poskytne peněžní prostředky do výše sjednané částky. Dlužník se smlouvou zavazuje splacení půjčené částky s navýšením o úroky. Peněžní prostředky mohou být i v jiné měně, pokud to není v rozporu s devizovými předpisy. Pokud se strany nedohodnou jinak, musí dlužník splatit částku v měně, ve které mu byly peněžní prostředky zapůjčeny. Zásadní u smlouvy je sjednaná lhůta splatnosti dlužné částky, či splátka dlužné částky.⁶

2.3.2.1 Základní náležitosti smlouvy

Zákon o spotřebitelském úvěru uvádí povinné informace, které musí smlouva obsahovat.⁷

- O jaký druh spotřebitelského úvěru se jedná.
- Kontaktní údaje smluvních stran, důležitá je doručovací adresa, telefonní číslo a případně kontaktní elektronickou adresu.
- Smlouva o spotřebitelském úvěru musí rovněž obsahovat dobu na jakou je úvěr sjednán, celkovou výši úvěru a taky podmínky jeho čerpání.
- Určení zboží nebo služby a jejich cenu, která by byla placena bez využití spotřebitelského úvěru, v případě spotřebitelského úvěru ve formě odložené platby za zboží nebo službu a smluv o vázaném spotřebitelském úvěru.
- Výpůjční úrokovou sazbu, podmínky, které upravují použití této sazby a případně údaj o jakémkoliv indexu nebo referenční sazbě použitelné pro počáteční úrokovou sazbu, jakož i o době, podmínkách a postupu pro změnu úrokové sazby. Pokud se uplatňuje více úrokových sazeb, uvádějí se výše uvedené informace o všech sazbách.
- RPSN- Roční procentní sazbu nákladů na spotřebitelský úvěr, veškeré předpoklady použité pro výpočet sazby a celkovou částku, která je splatná spotřebitelem, vyjádřenou číselným údajem a vypočtenou k okamžiku uzavření smlouvy, ve které se

⁶ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 514. ISBN 80-7201-515-X.

⁷ <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spotrebitelsky-uver/cast1.aspx>

spotřebitelský úvěr sjednává. Roční procentní sazbě nákladů se blíže věnujeme v kapitole 2.3.3.2.

- Výši, počet a četnost plateb, které má spotřebitel provést, a případně přiřazování plateb k jednotlivým dlužným částkám s různými úrokovými sazbami pro účel splácení.
- Informace o právu kdykoliv obdržet bezplatně výpis z účtu, který je v podobě tabulky umoření, je-li zahrnuto umoření jistiny spotřebitelského úvěru s pevně stanovenou dobou trvání.
- Soupis, kde jsou uvedeny lhůty a podmínky pro splácení úroku a veškeré související opakující se jednorázové poplatky, mají-li být poplatky a úroky splaceny bez umoření jistiny.
- Případně poplatky, za vedení jednoho nebo více účtů zaznamenávajících platební transakce a čerpání a podmínky, za nichž lze tyto poplatky změnit, ledaže je otevření účtu nepovinné, poplatky za používání platebních prostředků pro platební transakce i čerpání a veškeré další poplatky vyplývající ze smlouvy, ve které se spotřebitelský úvěr sjednává.
- Úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb platbou v okamžiku uzavření smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, a podmínky pro její úpravu a veškeré další důsledky vyplývající z prodlení spotřebitele.
- Náklady na služby notáře či jiné obdobné náklady.
- Požadavek na případné zajištění nebo pojištění.
- Informace o právu na odstoupení smlouvy, ve které se spotřebitelský úvěr sjednává. A informace o případném předčasném splácení úvěru, o případném právu věřitelů na náhradu vzniklých nákladů a způsobu jejich stanovení.
- Informace o postupu v případě ukončení smluvního vztahu a informace o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra.

- Označení příslušného orgánu dozoru a informace o tom zda případné použití kapitálu, vytvořeného platbami spotřebitele namísto splácení spotřebitelského úvěru, povede k úplnému splácení spotřebitelského úvěru.

2.3.3 Úročení spotřebitelských úvěrů

Úročení spotřebitelských úvěrů je pro klienta i finanční instituci jeden z nejdůležitějších faktorů, které s poskytnutím úvěru souvisí. Z pohledu finanční instituce se jedná o částku, kterou získá za poskytnutí úvěru a z pohledu klienta o částku, kterou ho úvěr stojí, neboli částku kterou musí zaplatit za to, že mu byl úvěr poskytnut.

2.3.3.1 Úroková míra

Úrok vyjadřuje finanční částku, kterou zaplatí dlužník věřiteli za poskytnutí peněžní částky. Úrok je náklad pro dlužníka a výnos pro věřitele. Zároveň je motivace pro dlužníky, aby splatili úvěr včas.

Úroková míra je procentní navýšení zapůjčené částky za určité období. Většinou bývá vyjádřena za jeden kalendářní rok. Pomocí úrokové míry určíme velikost úroků. Na velikost úrokové míry má vliv řada faktorů. Mezi vnější faktory můžeme zařadit legislativu, makroekonomické podmínky a konkurenci. Nejvýznamnější makroekonomický faktor je míra inflace. Další faktory, které ovlivňují velikost úrokové míry, jsou vnitřní faktory, mezi které řadíme výši bankovních nákladů, základní úrokovou míru, druh úvěru, výši úvěru, dobu splatnosti a charakteristiku klienta.⁸

2.3.3.2 Roční procentní sazba nákladů

V souvislosti s úrokovou mírou uvádíme RPSN, neboli roční procentní sazbu nákladů. Jde o základní ukazatel, který vyjadřuje celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, vyjádřené jako roční procentní podíl z celkové výše spotřebitelského úvěru. Dlužník tak může lépe vyhodnotit výhodnost či nevýhodnost poskytovaného úvěru a může se lépe orientovat v nabídce spotřebitelských úvěrů u různých finančních institucí. Ukazatel RPSN nám zohledňuje nejen platby jistiny a úroků, ale také další platby, které jsou s úvěrem spojené a často je klienti neberou v potaz. Jedná se zejména o poplatek za uzavření smlouvy,

⁸ <http://uroky.com/urokova-mira>

poplatek za správu úvěru, poplatek za vedení účtu, poplatek za posouzení žádosti o úvěr, poplatek za pojištění schopnosti splácet a mnoho dalších poplatků, které jsou s poskytnutím úvěru spojené.⁹

RPSN tedy pro dlužníka představuje přepočítanou cenu úvěru, která zahrnuje veškeré náklady spojené s úvěrem. Je pro klienta podstatnější a významnější než úroková míra. Dlužník si tak může vypočítat, kolik ho úvěr bude stát. Od 1. ledna 2002 je v Česku každý poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen uvádět velikost RPSN. Pokud poskytovatel neuvede RPSN, úvěr je automaticky úročen diskontní sazbou České národní banky, což je pro dlužníka daleko výhodnější (pro věřitele naopak podstatně méně výhodné).

2.3.4 Splácení úvěru

Způsob splácení se sjednává v úvěrové smlouvě. Spotřebitelský úvěr je možno splatit:

- Jednorázově v době splatnosti - tento typ úvěru banky poskytují pouze na předem stanovenou dobu splatnosti. Po uplynutí doby splatnosti je hrazena celá částka. Úroky jsou splatné na konci sjednaných period.
- Po uplynutí výpovědní lhůty – tento typ úvěrů zpravidla banky poskytují na neurčitou dobu. Současně dochází k dohodě o výpovědní lhůtě, rovněž běžně sjednáváme i minimální lhůtu splatnosti, to znamená dobu, po kterou nesmíme úvěr vypovědět. Úvěr je tedy splatný po uplynutí výpovědní lhůty.
- Průběžné splácení – klient úvěr splácí průběžně.
- V pravidelných splátkách – dlužník hradí splátky v pravidelných intervalech (měsíčně, čtvrtletně, pololetně či ročně). Tento způsob splácení zachycuje tabulka 1.1 zároveň se splátkami.

⁹ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vydání. Praha: Linde, 200, s. 540. ISBN 80-7201-515-X.

Tab. 1.1 Zachycení splácení spotřebitelského úvěru v pravidelných splátkách (anuitách)

Rok	Úvěr na počátku roku	Úrok 10 %	Úmor	Splátka	Úvěr na konci roku
1	1 000 000	100 000	200 000	300 000	800 000
2	800 000	80 000	200 000	280 000	600 000
3	600 000	60 000	200 000	260 000	400 000
4	400 000	40 000	200 000	240 000	200 000
5	200 000	20 000	200 000	220 000	0

Zdroj: DVORAK, P. Bankovníctví pro bankéře a klienty, s. 520

Výše úvěru je 100 000 korun, počet splátek je pět, úroková sazba činí 10 % a splátky jsou v intervalu jednoho roku.

- V pravidelných anuitách – úvěr je splácen v pravidelných anuitách, tj. v částkách, které jsou po celou dobu splácení ve stejné výši, mění se pouze struktura splátky, tj. podíl úroku a úmoru.

2.3.5 Zánik úvěrové smlouvy

K zániku úvěrové smlouvy může dojít:

- Splněním smlouvy tj. řádným splácením úvěru a úroku ve sjednaném termínu a výši.
- Dohodou mezi dlužníkem a věřitelem.
- Odstoupením od smlouvy - banka může k odstoupení přistoupit, pokud dlužník použil peněžní prostředky v rozporu s uzavřenou úvěrovou smlouvou nebo pokud je splnění účelu nemožné anebo pokud dlužník nezaplatil více než dvě po sobě jdoucí splátky nebo jednu splátku za období delší než tři měsícem.
- Výpovědí, kterou může podat dlužník i věřitel. Výpovědní lhůta by měla být sjednaná ve smlouvě, pokud tomu tak není, dlužník může poskytnutí úvěru vypovědět

s okamžitou platností a banka ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž dlužník výpověď podal.¹⁰

2.4 Bonita klienta

Při žádosti o úvěr se vždy setkáváme s pojmem bonita klienta, neboli finanční zdraví žadatele. Banky poskytují peněžení prostředky klientům a tím se vystavují riziku, že klient nebude úvěr splácet v řádném termínu včas, nebo nebude úvěr splácet vůbec. Banka se toto riziko snaží eliminovat a chránit se před takovými případy, a to pomocí analýzy bonity daného klienta. Zjednodušeně můžeme říci, že banka poskytne úvěr pouze takovým klientům, u kterých lze jednoznačně prokázat vysokou pravděpodobnost splácení úvěru.

Banka si před poskytnutím úvěru musí zjistit bonitu klienta, zda je klient schopen hradit splátky včas a ve sjednaném termínu. Podle bonity klienta banka stanoví úrokovou sazbu. To znamená čím vyšší bonita, tím nižší úroková sazba a naopak. V praxi to lze vyjádřit takto: čím nižší bonitu klient má, tím vyšší riziko banka podstupuje, a to si kompenzuje vyšší úrokovou sazbou z poskytnutého úvěru. Bonitu klienta posuzuje banka podle mnoha faktorů, jako jsou osobní údaje klienta, pohlaví, věk, profese, dosažené vzdělání, rodinný stav, počet vyživovaných dětí a podobně. Dalším faktorem, který banka posuzuje, jsou příjmy žadatele. Do příjmu zařazujeme příjmy, které jsou pravidelné a jejichž trvání se předpokládá i v budoucnu, jako jsou příjmy ze samostatně výdělečné činnosti, příjmy ze závislé činnosti, příjmy z pronájmu, příjmy z invalidního důchodu a další. Žadatel nesmí být ve zkušební době, když žádá o úvěr a zpravidla je požadován pracovní poměr na dobu neurčitou. Pokud se jedná o příjmy z podnikatelské činnosti, banky vyžadují daňové přiznání za jedno nebo dvě předchozí zdaňovací období. V případě příjmu z pronájmu banka požaduje doklady, ze kterých lze jasně vyčíst výše nájemného a dobu trvání pronájmu.

Dalším důležitým faktorem pro výpočet bonity je hodnota životního minima. Výše životního minima roste s počtem vyživovaných osob nebo dětí v domácnosti žadatele. Žadatel má právo při žádosti o úvěr přizvat si spolužadatele. Tímto lze dosáhnout vyšší bonity, pokud se jedná o manželku nebo osobu žijící s ním v domácnosti, než kdyby se jednalo o rodiče či bratra, kteří s žadatelem v domácnosti nežijí. Mezi další faktory řadíme pravidelné výdaje

¹⁰ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 516. ISBN 80-7201-515-X.

žadatele jako je nájemné, stavební spoření, životní pojištění, pojištění nemovitosti, důchodové připojištění, alimenty, splátky leasingu a jiné další pravidelné platby. Mezi další faktory, které ovlivňují bonitu klienta, řadíme výši úvěrového limitu na kontokorentních účtech nebo kreditních kartách, pokud je žadatel vlastní. Jedná se totiž o jednoduché a rychlé zadlužení, které nesmíme opomenout. Kromě pravidelných plateb do výdajů započítáváme rovněž splátky úvěrů, které žadatel dosud nezaplatil a které dluží. Důležitým výdajem je také měsíční splátka uvažovaného úvěru, kterou ovlivňuje řada faktorů, z nichž nejdůležitější je doba splatnosti. Většinou máme možnost si vybrat, banky nám stanoví minimální a maximální výši splátek daného úvěru a záleží jen na klientovi, jakou dobu si vybere. Samozřejmě čím delší doba splatnosti, tím vyšší je počet splátek a tím mohou být splátky nižší.

Můžeme tedy říci, že klient je bonitní tehdy, když od čistých měsíčních příjmů odečteme měsíční splátky požadovaného úvěru, výši životního minima a další pravidelné výdaje, které jsme již zmiňovali, a zůstane nám určitá částka neboli finanční rezerva. Výši finanční rezervy si banky individuálně stanoví samy. Zpravidla ji určují jako stanovené procento z životního minima nebo z výše měsíční splátky.

Z výše uvedeného plyne, že pokud máme vysoké příjmy, problémy s bonitou se nás nebudou týkat. Důležité je se však připravit na případné zamítnutí úvěru z mnoha důvodů a ne vždy s poskytnutím úvěru počítat. Je dobré popřemýšlet i o jiných alternativách.¹¹

2.5 Úvěrové registry

S bonitou klienta souvisí i posouzení jeho platební historie a platební morálky. Z úvěrových registrů můžeme zjistit potřebné informace k tomu, zda se dostal do prodlení se splátkami úvěru, leasingu či jiné platby. Registry zahrnují veškeré splacené i existující závazky klienta. Lze tedy poznat, zda se jedná o klienta s pozitivní či negativní bonitou. V České republice existuje několik úvěrových registrů.

2.5.1 Bankovní registr klientských informací

Jedná se o společnou databázi, velmi kvalitně zabezpečenou, ve které jsou evidováni klienti ve vztahu k bankám. V rámci tohoto registru se zpracovávají data klientů fyzických osob podnikatelů i nepodnikatelů, kteří v současnosti nebo v minulosti čerpali u banky

¹¹ <http://www.finance.cz/zpravy/finance/208678-bonita-klienta-jak-a-proc-ji-banky-zjistuji-/>

jakýkoliv úvěrový produkt. Také jsou zde evidovány osoby, které si o úvěr teprve požádali a rovněž osoby, kterým byla žádost o úvěr zamítnuta. Úvěrový registr spravuje společnost Czech Banking Credit Bureau, a.s., kterou vlastní pět zakládajících bank. Jedná se o Českou spořitelnu, a.s., Československou obchodní banku, a.s., Komerční banku, a.s., GE Money Bank, a.s. a UniCredit Bank Czech Republic, a.s. Fungování Bankovního registru klientských informací bylo odsouhlaseno Úřadem pro ochranu osobních údajů a také Českou národní bankou a bylo spuštěno v červnu roku 2002. Uživatelé Bankovního registru klientských informací mohou být banky na území České republiky nebo pobočky zahraničních bank, které působí na českém trhu a mají s Czech Banking Credit Bureau, a.s. uzavřenou Smlouvu o zpracování údajů v Bankovním registru klientských informací.¹²

Bankovní registr klientských informací obsahuje jak negativní tak i pozitivní informace, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti klientů bank. Informace jsou pravidelně měsíčně aktualizovány a uchovávány po dobu trvání úvěru a po dobu dalších čtyř let po jejím řádném ukončení. Po uplynutí dané doby jsou informace archivovány a už nejsou přístupné. Osobní údaje klienta jsou zařazeny v rozsahu, v jakém byly poskytnuty bance v souvislosti s poskytnutím úvěru. Jedná se o osobní identifikační údaje klienta, jeho jméno a příjmení, datum narození, rodné příjmení, místo a země narození, adresu trvalého bydliště, rodné číslo klienta, informace o úvěrovém vztahu a jeho plnění. V registru se naopak nezapisují informace citlivého charakteru o zůstatcích či pohybech peněžních prostředků na běžném účtu klienta a popřípadě další informace, které zajišťují důvěryhodnost klienta. V Příloze č. 1 je uveden seznam aktuálních uživatelů Bankovního registru klientských informací.¹³

2.5.2 Nebankovní registr klientských informací

Nebankovní registr klientských informací funguje na obdobném principu jako Bankovní registr klientských informací, tj. jde o informování věřitelských subjektů o vypovídající bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce klienta. Funguje od června roku 2005 z důvodu snížení rizik a zvýšení kvality nabízených produktů a provozuje ho osm společností působících na území České republiky v oblasti leasingu a splátkového prodeje. Jedná se o

¹² <http://www.bankovni-registr.cz/>

¹³ <http://www.cbcb.cz/cz/cbcb-czech-banking-credit-bureau-a-s--1404041448.html>

ČSOB Leasing a.s., GE Money Auto, a.s., GE Money Multiservis, a.s., CAC Leasing, a.s., Santander Consumer Finance, a.s., ŠKOFIN, a.s., Leasing České spořitelny, a.s., s Autoleasing a.s.¹⁴

Důležitým hlediskem pro leasingové společnosti, poskytovatele spotřebitelských úvěrů a úvěrových karet je vědět o klientech co nejvíce a právě z toho důvodu byl zřízen Nebankovní registr klientských informací. Vznikl rovněž pro zjednodušení vztahu mezi klientem a věřitelem. Uživatelé jsou nebankovní subjekty a k 1. 1. 2012 má registr pětadvacet uživatelů (viz Příloha č. 2)

2.5.3 Registr SOLUS

Jedná se o zájmové sdružení právnických osob, v němž jsou zaznamenány údaje o dlužnících, jedná se o fyzické i právnické osoby, které své závazky neplní včas a v dané výši. Tento registr využívají bankovní i nebankovní instituce, leasingové společnosti a v posledních letech začali registr využívat i mobilní operátoři. V současné době sdružení SOLUS spravuje šest registrů a mohou je využívat pouze členové formou online dotazů ve stanoveném datu a čase. Seznam členů registru Solus je uveden v Příloze č. 3.¹⁵

2.5.4 Výhody a nevýhody registrů

Co se týče klientů, je zřejmé, že úvěrové registry jsou výhodné zejména pro klienty, kteří splácí své závazky včas a řádně. Záznamy v registrech tak vypovídají o jejich dobré bonitě, čímž mají mnohem větší šanci na získání úvěru v budoucnu. Naproti tomu pro dlužníky, kteří mají se splácením úvěru problémy, představují úvěrové registry hrozbu. Pro finanční instituce jsou registry jednoznačně výhodou, neboť jim pomáhají odlišit bonitní klienty od klientů problémových.

¹⁴ <http://www.pujcky-nemovitosti.cz/pujcky-ostatni/registr-llcb.html>

¹⁵ <https://www.solus.cz/cs/hlavni-strana/historie-sdruzeni>

2.6 Zajištění spotřebitelských úvěrů

Zajištění úvěrů v širším slova smyslu znamená veškerá opatření, která provádí banka pro minimalizaci rizika, které je spojeno s poskytnutím spotřebitelského úvěru, to znamená řádné splácení úvěrů včetně úroků.¹⁶

2.6.1 Ručení

Ručení u spotřebitelského úvěru není u menších částek povinné, naopak povinnost ručení je dnes jen u větších částek, lze ho ujednat dohodou. Podstatou ručení je zajišťovací vztah mezi věřitelem a ručitelem, tedy třetí osobou. Ručitel na sebe bere povinnost splatit závazky, pokud tak dlužník neučiní a nebude své závazky schopen platit. Ručitelem je ten, kdo prohlásí, že na sebe převezme závazky dlužníka, pokud je dlužník nebude schopen je ustát.

S povinnostmi ručitele uspokojit pohledávku spojujeme dva charakteristické rysy:

- Subsidiarita – plnění, které musí ručitel uskutečnit, přichází v tom okamžiku, kdy dlužník nesplnil svůj závazek i poté, co mu byl bankou zaslána písemná výzva. Písemná výzva se nemusí uskutečnit, když nemůže být doručena, nebo v případě kdy je jasné, že závazek nebude splněn.
- Akcesorita – jedná se o případ, kdy má třetí osoba právo na určité informace, které jsou v ostatních případech bankovní tajemství. Ručitel může banku požádat, aby mu sdělila bez zbytečného odkladu aktuální výši zajištěného závazku.

Ručení vzniká při jednostranném písemném prohlášení ručitele vůči bance. Věřitel je oprávněn se domáhat závazku po ručiteli až v případě, kdy dlužník nesplní svůj závazek. Platí zde zásada, že pokud se závazek stane neplatným, stane se neplatným i ručení. Může nastat i případ, kdy dlužník bude mít více závazků, v tomto případě je nutné, aby došlo k uzavření písemného prohlášení, ze kterého bude zřejmé, o jaké závazky se jedná, za jaké závazky se ručitel zavazuje. Pro obě strany je vhodné, aby písemná smlouva obsahovala co nejpřesnější

¹⁶ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 508. ISBN 80-7201-515-X.

vymezení. Ručiteli se doporučuje, aby uváděl, do jaké výše ručí za závazky dlužníka, zda se jedná o ručení za celý závazek, nebo pouze o jeho část. Pokud není v písemném prohlášení uvedeno jinak, je ručitel povinen hradit příslušenství pohledávky, například úrok. Ručitel je oprávněn použít vůči věřiteli námitky, které náleží uplatňovat i dlužníkovi. Pokud ručitel uplatní neúspěšné námitky vůči věřiteli, které mu dlužník sdělil, je dlužník povinen ručiteli uhradit náklady, které mu tímto vznikly.¹⁷

Zánik ručení nastává tehdy, pokud dojde k zániku pohledávky, která je zajištěna, dochází tedy k uspokojení pohledávky. Rovněž k zániku ručení dochází v případech, kdy dojde k dohodě mezi ručitelem a věřitelem, po uplynutí doby, na kterou bylo ručení za závazek sjednáno. Pokud je uvedena v písemné dohodě rozvazovací podmínka, zaniká ručení při uskutečnění dané podmínky. Jelikož je ručitelský závazek vázán k ručiteli, nezaniká ručení smrtí dlužníka.

Používáme různé formy ručení, v praxi se setkáváme i s více ručiteli.

- Spoluručení – znamená, že za jeden závazek se zaručilo více ručitelů, věřitel je tedy oprávněn svou pohledávku vymáhat po kterémkoliv z ručitelů. Pokud nastane případ, že jeden z ručitelů uhradí větší částku, než mu připadá podle jeho podílu, je oprávněn přeplacenou částku požadovat po ostatních podle jejich podílu.
- Částečné ručení – znamená, že se opět vyskytuje více ručitelů, avšak každý ručí pouze za smluvně vymezenou část závazku. Banka tedy může po jednotlivcích vyžadovat pouze takovou částku, za kterou se zaručili.
- Následné ručení – znamená, že kromě hlavního ručitele existuje další, následný ručitel, který ručí bance za hlavního ručitele. V praxi to znamená, že pokud banka nedosáhne plnění pohledávky u dlužníka ani u věřitele, obrací se na následného ručitele.

¹⁷ NAVRÁTIL, Vlastislav a Joseph VENDLICH. *Zásady řízení úvěrů*. Praha: Management Press, 1999, s. 86. ISBN 80-85943-91-3.

- Zpětné ručení – znamená, že pokud banka uplatní své nároky vůči hlavnímu ručiteli, je ručitel oprávněn požadovat náhradu po dlužníkovi, pokud ten nevyhoví, má hlavní ručitel právo obrátit se na zpětného ručitele.¹⁸

2.6.2 Zástavní právo

K zajištění pohledávky slouží zástavní právo. Pokud nastane případ, kdy klient včas bance nesplatí své závazky, má banka právo uspokojit své pohledávky právě ze zástavy. Druhy zástav mohou být: movitá věc, nemovitá věc, soubor věcí, pohledávka nebo jiné majetkové právo, byt nebo nebytový prostor ve vlastnictví podle zvláštního zákona, obchodní podíl, cenný papír, předmět průmyslového vlastnictví, podnik nebo jiná hromadná věc.

2.6.3 Pojištění úvěru

Při splácení úvěru může nastat situace, kdy dojde k ohrožení pravidelných příjmů a my nebudeme schopni splácet své závazky. Právě pro výskyt takovýchto případů je možné se proti vzniku této události pojistit. Pojištěním můžeme zmírnit možné negativní následky. Zda pojištění uzavřít či nikoli bychom měli pořádně zvážit. Cenou za takovéto pojištění je úhrada drobných poplatků. Uzavření pojištění zvyšuje šanci na získání úvěru. Pojištění se doporučuje hlavně u úvěru na vyšší částky, u menších částek by toto pojištění nemuselo mít smysl.

Nabídka pojistných produktů je opravdu rozmanitá a obsáhlá a je důležité opravdu poctivě zvážit, jaké pojištění si v případě zájmu vybrat. Existuje řada pojištění se stejným názvem, každé však zahrnuje zcela jiné podmínky.

- Pojištění pro případ pracovní neschopnosti – pojištění se doporučuje osobám, které v případné pracovní neschopnosti, zapříčiněné úrazem nebo nemocí, nebudou schopni splácet finanční závazky. V případě uzavření tohoto pojištění pojišťovna přebírá za klienta splácení závazků.
- Pojištění pro případ ztráty zaměstnání – pojištění je určeno pro zaměstnance, kterým ztráta zaměstnání znemožní splácení závazků. Pokud dojde k této skutečnosti,

¹⁸ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 478. ISBN 80-7201-515-X.

pojišťovna se zavazuje za klienta hradit jeho finanční závazky, a to do té doby, dokud zaměstnanec nezačne zase pracovat.

- Pojištění pro případ plné invalidity – pojištění je určeno pro osoby, kterým plná invalidita, zapříčiněna nemocí či úrazem, znemožní splácení finančních závazků. Pokud dojde k této skutečnosti, pojišťovna většinou jednorázově uhradí zbývající částku, která zůstala dlužníkem ke dni vzniku události nezaplacena.¹⁹

2.7 Výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů

Na závěr této kapitoly vymezíme výhody a nevýhody, které plynou ze spotřebitelských úvěrů. Jednoznačnou výhodou je téměř okamžité uspokojení potřeb, na které klient neměl dostupné finanční prostředky. Za výhodu můžeme rovněž považovat možnost předejít dlouhodobému procesu šetření či spoření peněžených prostředků na uspokojení naší touhy či potřeby. U některých úvěrových produktů je nám umožněno předčasné splácení úvěru, téměř bez sankce, pokud dojde ke zlepšení finanční situace.

Jako jednoznačnou nevýhodu považujeme u úvěru to, že zaplatíme více, než si půjčíme. To, kolik za úvěr zaplatíme, záleží i na nás. Je řada možností, na koho se v případě zájmu o úvěr obrátit, a je dobré se v nabídce bankovních i nebankovních produktů orientovat. Může se totiž stát, že přijmeme tu nejrychlejší variantu a bude nás stát více, než kdybychom situaci pořádně zvážili a věnovali trochu času tomu, co nabízí konkurence. Důležitými kritérii, která souvisí se spotřebitelskými úvěry, jsou poplatky, které nejsou ve všech případech zahrnuty do sazby RPSN, jedná se o doplňkovou službu. Výše poplatků je u všech společností různá. Může se jednat o poplatky za správu úvěru, za zřízení účtu, za předčasné splácení úvěru, za posílání upomínky, poplatky za výběr splátky a podobně.

¹⁹ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, s. 479. ISBN 80-7201-515-X.

3. Nabídka spotřebitelských úvěrů na tuzemském trhu u bank a nebankovních institucí

Každá domácnost by měla velice pečlivě zvážit, zda skutečně čerpat spotřebitelský úvěr a zda neexistuje jiná, výhodnější varianta. Téměř denně se setkáváme s reklamou v televizi, v rádiu, v novinách, v dopravních prostředcích i na veřejných prostranstvích. Marketing hraje v dnešní době velmi důležitou roli. Reklama nás tak přesvědčuje, jak výhodné je si vzít půjčku na letní dovolenou, na dárky k Vánocům a podobně. Důležité faktory jako je RPSN, poplatky, úroková sazba, jsou v reklamě uvedeny velmi malým písmem. Klient tak může důležitá fakta velice snadno přehlédnout a uvěřit reklamě, že spotřebitelský úvěr je opravdu výhodný produkt. Poté se nicméně může setkat s komplikacemi, které neočekával.

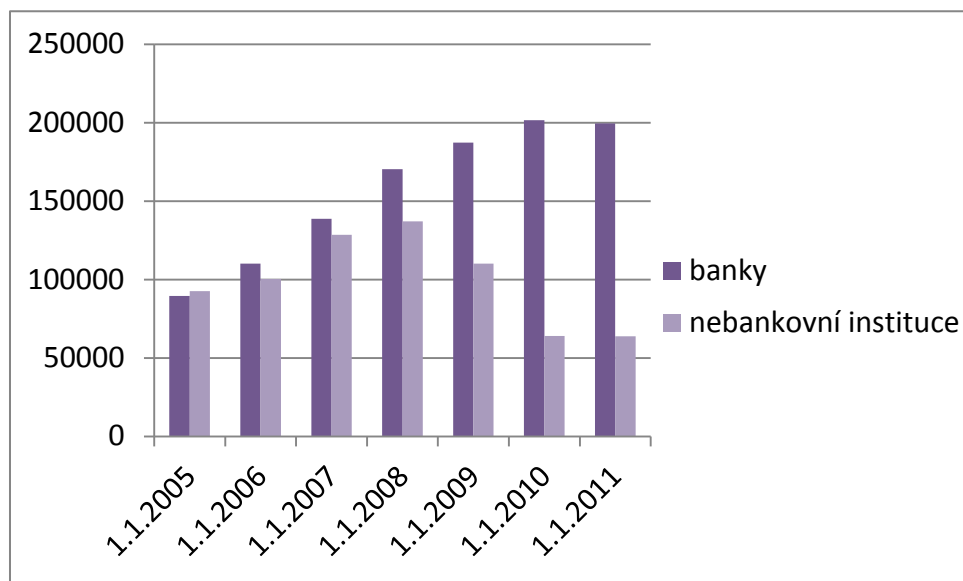
V situaci, kdy pro domácnost nezbývá jiná možnost financování než prostřednictvím spotřebitelského úvěru, je zapotřebí tomu věnovat dostatek času a pečlivě prostudovat veškeré podmínky. Nedojde tak ke zmíněným nepříjemnostem a klienta nic nepřekvapí.

Poskytovatel, tedy banka či nebankovní finanční instituce, je povinna klienta informovat o veškerých poplatcích, úrokové sazbě a dalších informacích, které byly zmíněny v předchozí kapitole, a to formou písemné smlouvy, kterou vystavuje poskytovatel žadateli. Pokud si tedy žadatel smlouvu pečlivě neprojde, mohou nastat problémy ve formě skrytých poplatků a podobně. Je nutné, aby se zájemce o úvěr po obdržení písemného návrhu smlouvy seznámil s textem všech nedílných součástí smlouvy a kvalifikovaně se rozhodnul, zda svým podpisem dané podmínky bude akceptovat či nikoliv.

3.1 Vývoj spotřebitelských úvěrů u bank a nebankovních institucí

Jak je patrné z grafu 3.1, trend vývoje objemu poskytnutých spotřebitelských úvěrů je u bank zcela jiný než u nebankovních institucí.

Graf 3.1 Vývoj objemu spotřebitelských úvěrů bank a nebankovních institucí v letech 2005-2011 (v mil. Kč)

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Z grafu 3.1 je patrné, že zájem o spotřebitelské úvěry poskytované bankami se od roku 2005 stále zvyšuje. Pouze v roce 2011 můžeme vidět mírný pokles, který je spojen s ekonomickou krizí. Avšak v meziročním srovnání od roku 2005 můžeme hovořit o zvyšujícím se zájmu o bankovní spotřebitelské úvěry.

V dalších letech se očekává mírná stagnace. Banky i domácnosti budou z důvodů ekonomické krize spíše opatrnější. V průběhu roku 2012 však očekáváme nástup konkurence na trh, jedná se o Zuno Bank a Air Bank. Plánovaná strategie zmíněných bank je především nalákat klienty na nižší úrokovou sazbu a přetáhnout tak klienty od větších bank.

U nebankovních institucí je proces půjčení peněžních prostředků mnohem snazší, například u splátkových společností si klient může zapůjčit peněžní prostředky ihned poté, co si vybere v prodejně zboží, to znamená, že si klient může zboží ihned odnést domů. Za tento komfort však klient zpravidla zaplatí daleko více.

Jak můžeme vidět z grafu 3.1, od roku 2005 až po rok 2008 objem zapůjčených prostředků nebankovními institucemi roste. Naopak od roku 2009 dochází k poklesu spotřebitelských úvěrů. Příčin poklesu objemu může být několik. Je pravděpodobné, že i zde působí vliv ekonomické krize, která zapříčiňuje opatrnost domácností i nebankovních institucí. Je také možné, že v důsledku rostoucí finanční gramotnosti obyvatelstva, pokud už

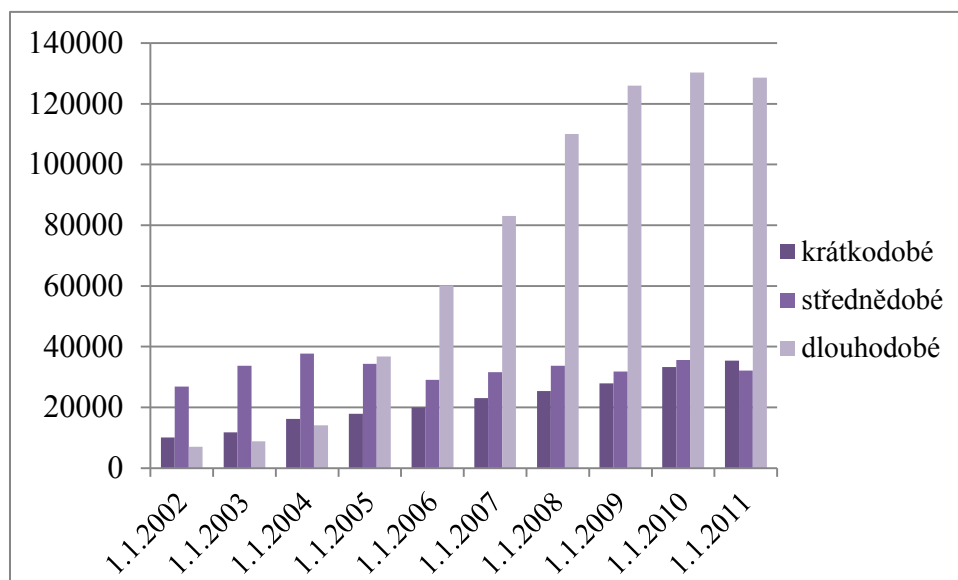
musí čerpat spotřebitelský úvěr, preferují spíše bankovní produkty, které jsou zpravidla nejen daleko transparentnější, ale většinou podstatně levnější.

Výhled do budoucna je zde podobný jako u bank – očekáváme spíše stagnaci. Dle mého názoru je možné, že dojde i dalšímu poklesu. Již zmíněné banky, Zuno Bank a Air Bank, budou svou nabídkou nízké úrokové sazby konkurovat nejen bankám, ale i nebankovním institucím.

3.2 Vývoj spotřebitelských úvěrů podle doby splatnosti

Graf 3.2 zachycuje vývoj spotřebitelských úvěrů podle jejich doby splatnosti.

Graf 3.2 Vývoj objemu spotřebitelských úvěrů podle jejich splatnosti v letech 2002-2011 (v mil. Kč)

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Krátkodobý spotřebitelský úvěr je úvěr se splatností do dvanácti měsíců. Nejčastěji je využíván na spotřební zboží, letní dovolenou a podobně. Střednědobé spotřebitelské úvěry jsou úvěry se splatností do šedesáti měsíců. Může se jednat například o půjčku na auto, dražší zboží a podobně. Dlouhodobé spotřebitelské úvěry mají splatnost nad šedesát měsíců. Může se jednat o půjčku na bydlení, o půjčku na koupi bytu a podobné účely. Jak je z grafu patrné, v dnešní době je trendem dlouhodobé zadlužení, zejména dlouhodobé investice do bydlení.

Z grafu 3.2 můžeme jasně vyčíst, že dochází k dynamickému růstu dlouhodobých spotřebitelských úvěrů a to převážně v rozmezích let 2004 – 2009. Od roku 2009 je výše poskytnutých dlouhodobých úvěrů poměrně vyrovnaná, důvodem je patrně opět ekonomická krize, v jejímž důsledku jsou domácnosti i banky opatrnější.

Co se týče doby splatnosti, u bank převažují spíše úvěry střednědobé a dlouhodobé, u nebankovních institucí naopak úvěry krátkodobé. Vyplývá to ze samostatné charakteristiky produktů. Není to však podmínkou, i banky poskytují krátkodobé úvěry a nebankovní instituce střednědobé i dlouhodobé úvěry.

Doba splatnosti je spojena také s velikostí poskytovaných úvěrů a podmínkami pro jejich poskytování. Nebankovní instituce zpravidla poskytují větší množství úvěrů na nižší částky, proto jde často o krátkodobou půjčku. U nebankovních institucí je také proces získání spotřebitelského úvěru daleko jednodušší: někdy po klientech nepovažují prokázání výše příjmů a půjčku tak poskytnou prakticky téměř každému. Banky naproti tomu poskytnutí spotřebitelského úvěru pečlivě zváží. Z toho vyplývá, že dlouhodobé půjčky jsou pro nebankovní instituce příliš rizikové, proto se jim vyplatí se soustředit spíše na půjčky krátkodobé.

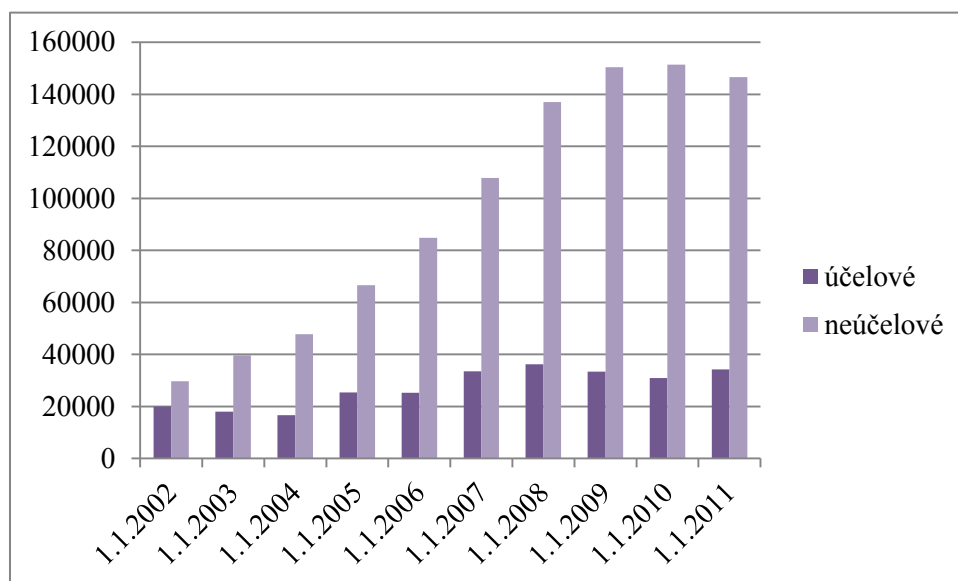
U starší generace zaznamenáváme růst krátkodobých spotřebitelských úvěrů téměř o 7 %. U nejmladší generace pod 25 let rovněž zaznamenáváme zájem o krátkodobé spotřebitelské úvěry oproti dlouhodobým investicím do bydlení. Můžeme však říci, že u mladé generace, oproti minulému roku, dochází ke zmírnění poklesu zadluženosti téměř o 15 %.²⁰

3.3 Vývoj spotřebitelských úvěrů podle jejich účelu

V grafu 3.3 můžeme vidět zachycení vývoje účelových a neúčelových spotřebitelských úvěrů.

²⁰http://ekonomika.idnes.cz/mladi-si-pujcuji-na-bydleni-u-starsich-stale-vede-spotrebitelsky-uver-1k9-/ekonomika.aspx?c=A120313_213816_ekonomika_ert

Graf 3.3 Vývoj spotřebitelských úvěrů podle jejich účelu v letech 2002 – 2011 (v mil. Kč)

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Základní rozdíl mezi úvěry účelovými a neúčelovými je ten, zda je nutné uvést účel, na který chceme zapůjčené peněžní prostředky využít, nebo je pouze na nás, jak peněžní prostředky využijeme a nemusíme o tom nikoho informovat. Cena je samozřejmě rozdílná, neúčelové úvěry jsou zpravidla dražší než úvěry účelové. Úroková sazba u bank u neúčelových spotřebitelských úvěrů se pohybuje okolo 15 % a naopak u účelových spotřebitelských úvěrů okolo 10 %.²¹

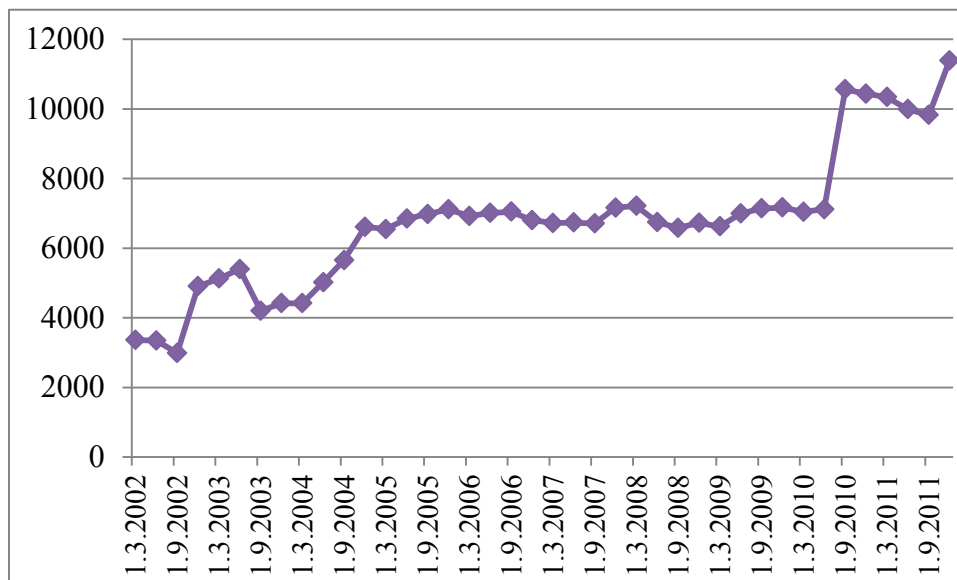
V grafu 3.3 můžeme vidět jasnou převahu neúčelových úvěrů. Neúčelové úvěry můžeme využít na letní dovolenou, na financování zdravotních potřeb a podobně. Splatnost u neúčelových spotřebitelských úvěrů je různá, závisí na platební schopnosti klienta a také na výši poskytnutého úvěru. Jejich objem ve sledovaných letech neustále narůstá, pouze s mírnou stagnací v posledních letech.

V dalším textu se zaměříme na strukturu účelových spotřebitelských úvěrů, kdy budou rozčleněny do dvou skupin: na úvěry určené na financování zboží a služby a úvěry určené na financování nemovitostí. Spotřebitelské úvěry na zboží a služby lze použít na financování

²¹<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/abeceda-hotovostnich-uveru/ucelovy-neucelovy/>

spotřebních věcí. Z grafu 3.4 můžeme jasně vidět, že jejich objem ve sledovaných letech narůstá.

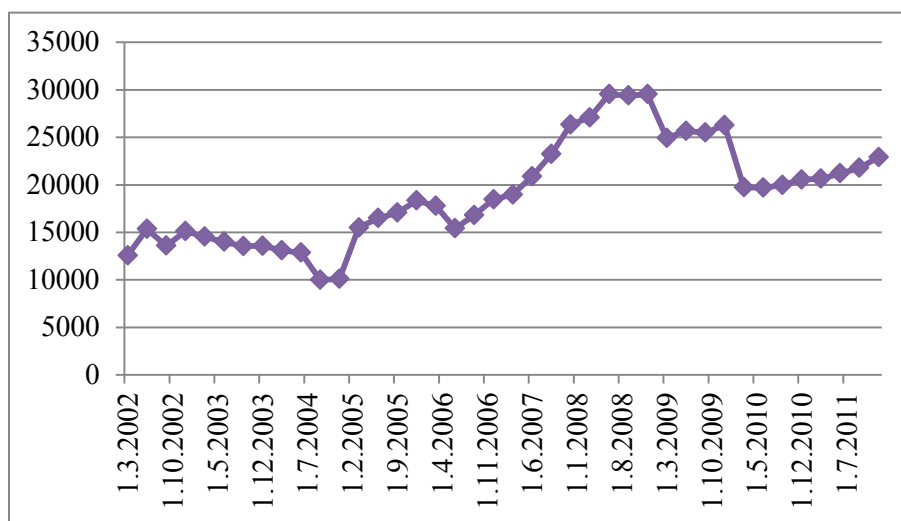
Graf 3.4 Vývoj objemu spotřebitelských úvěrů na zboží a služby v letech 2002 – 2011 (v mil. Kč)

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

U spotřebitelských úvěrů na nemovitosti je klient rovněž povinen dodat doklady o účelu použitých peněžních prostředků. Úvěry jsou určeny k rekonstrukci bytu či domu, k vybavení domácnosti, k předplacení nájemného a podobně. Jedná se o spotřebitelský úvěr s výhodnější úrokovou sazbou než u ostatních spotřebitelských úvěrů a rovněž s delší dobou splatnosti. Z grafu 3.5 je patrné, že spotřebitelské úvěry na nemovitosti jsou využívány daleko častěji než úvěry na zboží a služby.

Graf 3.5 Vývoj objemu spotřebitelských úvěrů na nemovitosti v letech 2002 – 2011 (v mil. Kč)

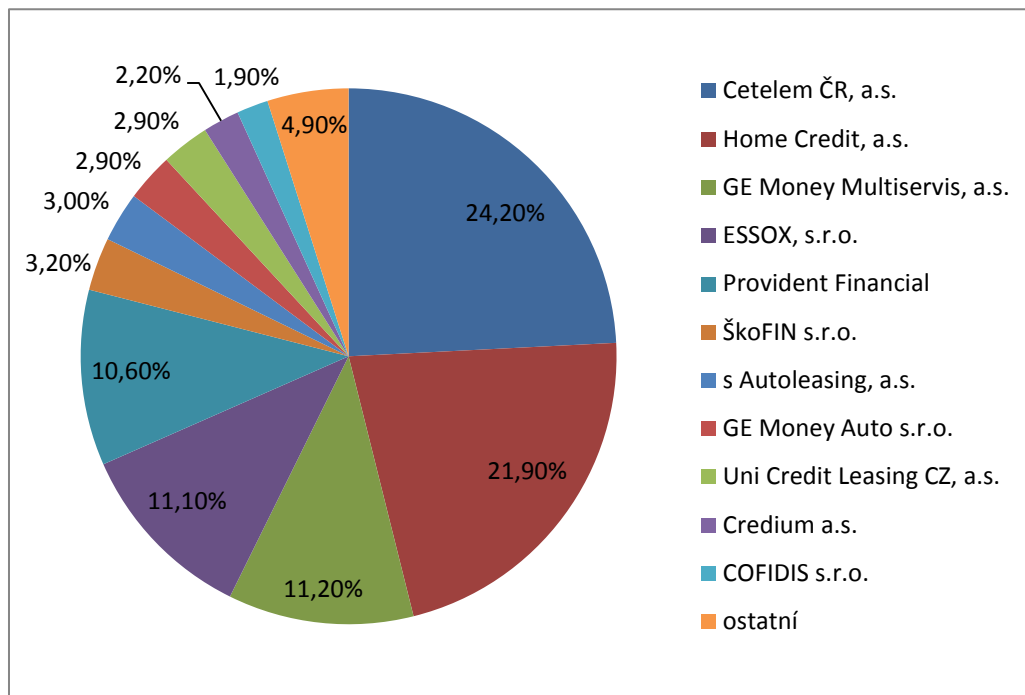
Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

3.4 Vývoj nebankovního trhu spotřebitelských úvěrů

Česká leasingová finanční asociace (ČLFA) je sdružení společností, které poskytují spotřebitelské úvěry, splátkový prodej, leasing a factoring. Asociace plní řadu funkcí, jednou z funkcí je, že zájemcům podává informace o svých členech, dále organizuje výměnu zkušeností svých členů. V současné době má asociace 19 členů, kteří poskytují spotřebitelský úvěr. Jedná se o firmy, které realizují většinu nebankovních spotřebitelských úvěrů.

Graf 3.6 zachycuje tržní podíly nebankovních spotřebitelských úvěrů v roce 2010. Mezi největší poskytovatele v roce 2010 patřil Cetelem ČR s podílem 24,2 % a Home Credit s podílem 21,9 %.

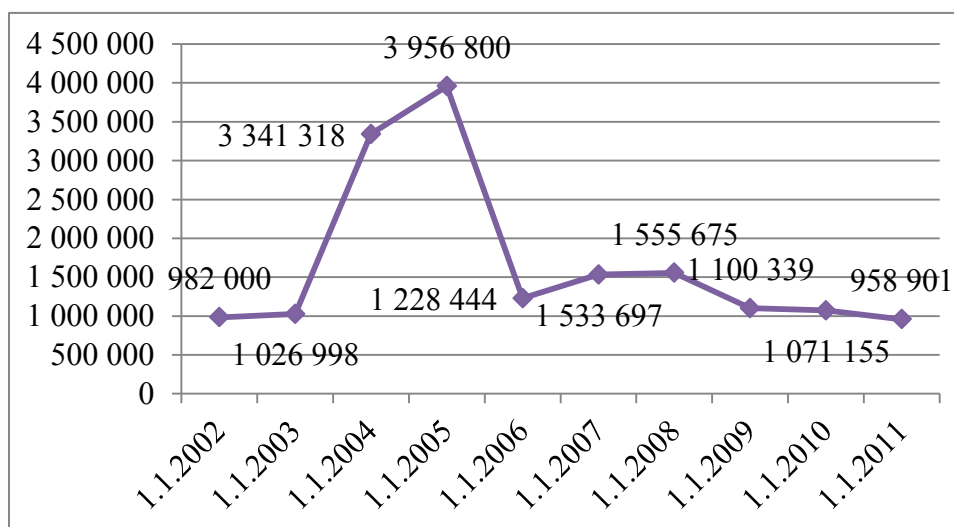
Graf 3.6 Tržní podíly nebankovních institucí na trhu nebankovních spotřebitelských úvěrů pro rok 2010

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Protože členové asociace představují naprostou většinu trhu nebankovních spotřebitelských úvěrů, bude v této kapitole trh nebankovních spotřebitelských úvěrů popsán právě s využitím dat ČLFA.

Graf 3.7 Vývoj počtu nově uzavřených spotřebitelských smluv v letech 2002 - 2011

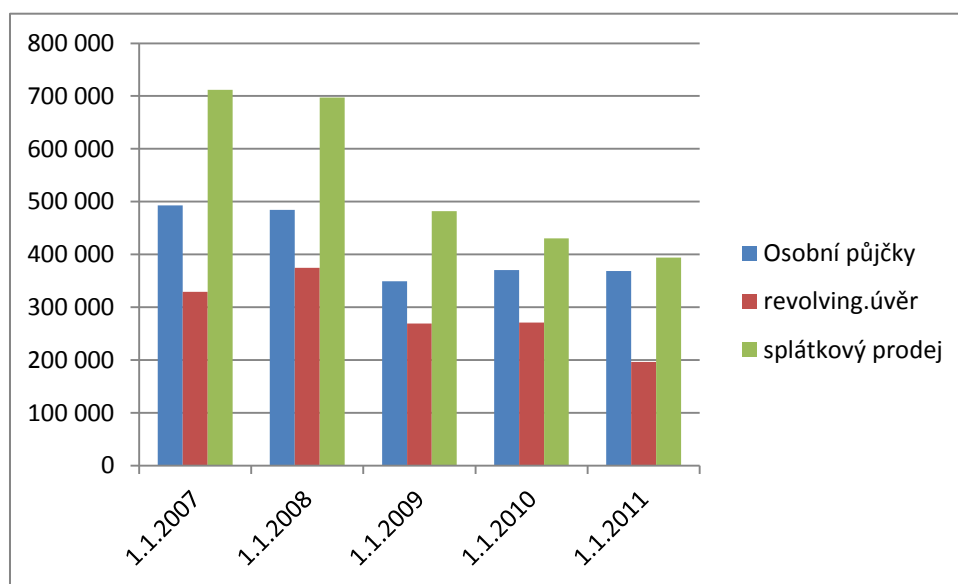

Zdroj: ČLFA, vlastní zpracování

Z grafu 3.7 můžeme jasně vidět, že v letech 2003 a 2004 dochází k výrazné expanzi v počtu nově uzavřených spotřebitelských smluv. Od roku 2006 počet stagnuje. Mezi důvody můžeme uvést, že v roce 2008 je počet uzavřených smluv 1 555 675, ale v portfoliu je celkový počet spotřebitelských smluv 2 638 069. To znamená, že počet uzavřených smluv sice klesá, ale nevyřešených smluv z minulých let je hodně. V současnosti počet uzavřených smluv klesá, to se očekává i v budoucnosti, lidé jsou opatrnější.

Spotřebitelské smlouvy můžeme rozdělit do tří skupin, kterými jsou: osobní půjčky, revolvingové úvěry a úvěrové a splátkové smlouvy v rámci financování na místě prodeje. Revolvingový úvěr je krátkodobý úvěr, který se neustále obnovuje a má účelový charakter. Znázornění poměru uzavřených spotřebitelských smluv v jednotlivých letech můžeme vidět v grafu 3.8

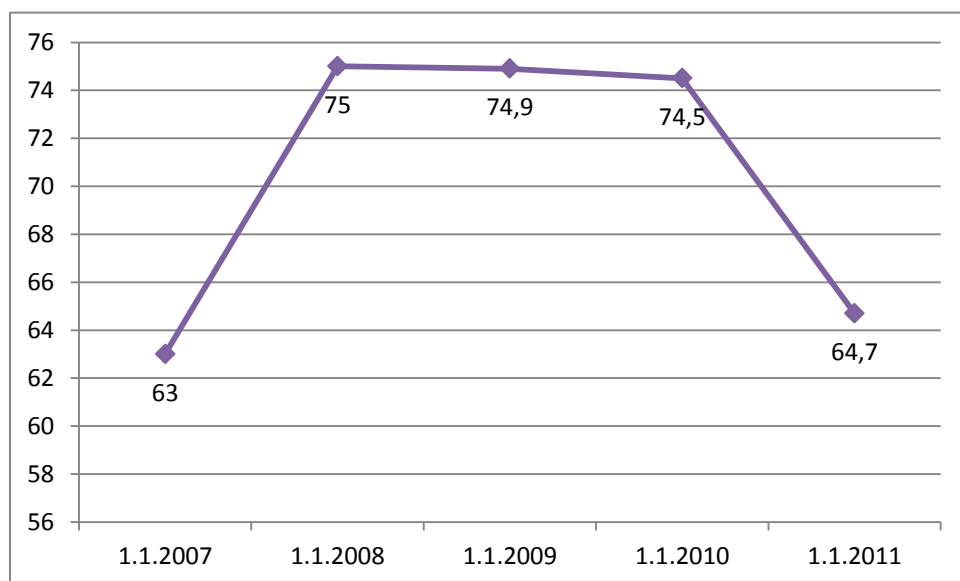
Graf 3.8 Poměr jednotlivých spotřebitelských smluv v letech 2007 – 2011(v mil. Kč)

Zdroj: ČLFA, vlastní zpracování

S počtem poskytovaných smluv souvisí stav pohledávek na konci roku. Znázornění stavu pohledávek na konci roku můžeme vidět v grafu 3.9. Pohledávky nám značí zadluženost domácností a vývoj zadluženosti v jednotlivých letech u nebankovních institucí, které jsou členem ČLFA.

Graf 3.9 Vývoj zadluženosti domácností u ČLFA v letech 2007 – 2011 (v mld. Kč)

Zdroj: ČLFA, vlastní zpracování

Z grafu můžeme vyčíst, že v současné době začínají domácnosti šetřit. V budoucnu se očekává rovněž stagnace, z důvodu opatrnosti domácností.

4. Vyhodnocení konkrétních případů poskytnutí spotřebitelských úvěrů pomocí modelových příkladů

V této kapitole budou vyhodnocovány konkrétní případy spotřebitelských úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí. V první části této kapitoly budeme charakterizovat základní podmínky a kritéria neúčelových spotřebitelských úvěrů v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí. V druhé části kapitoly budeme pomocí modelových příkladů hodnotit jednotlivé spotřebitelské úvěry z kvantitativního hlediska. Prvním modelovým příkladem bude krátkodobý úvěr, druhým střednědobý úvěr. V obou případech budeme hodnotit cenu úvěru a výši splátek. V poslední části kapitoly potom spotřebitelské úvěry zhodnotíme i z kvalitativního hlediska, kdy budeme bodovat kvalitu informací, poskytovaných vybranými institucemi.

4.1 Porovnání jednotlivých kritérií neúčelových úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí

Srovnání neúčelových spotřebitelských úvěrů bude provedeno pro čtyři banky (Československá obchodní banka (dále také ČSOB), Komerční banka, Poštovní spořitelna a.s. a Raiffeisenbank) a čtyři nebankovní instituce (CETEM ČR, Cofidis, Provident Financial a Home Credit). Hodnocení úvěrů u bank jsou znázorněna v tabulce 4. 1

Tab. 4.1 Srovnání základních kritérií neúčelových spotřebitelských úvěrů u vybraných bank

	ČSOB	Komerční banka	Poštovní spořitelna	Raiffeisenbank
Název půjčky	Půjčka na cokoliv	Půjčka bez rizika	Era půjčka	Rychlá půjčka
Min.výše úvěru	20 000	30 000	20 000	20 000
Max.výše úvěru	600 000	600 000	300 000	500 000
Min.doba splácení	12	12	12	6
Max.doba splácení	84	72	84	72
Úroková sazba	9,90%	15,90%	16,90%	11,90%
Poplatek za vyřízení	0 Kč	0 Kč	50 Kč	0 Kč
Poplatek za správu (měsíčně)	50 Kč	0 Kč	0 Kč	99 Kč
Pop.za předčasné splácení	1 % z mimořádné splátky	0 Kč	0 Kč	0 Kč
RPSN	15,57%	18,50%	18,80%	15,20%

Zdroj: Finance.cz, vlastní zpracování

Jak můžeme u tabulek 4.1 a 4.2 vidět, kritéria jsou u bank a nebankovních institucí poměrně odlišná. Např. u nebankovních institucí můžeme zaznamenat nižší minimální výši úvěru. Hlavně u společnosti Provident, kde je minimální výše úvěru ohraničena částkou 4 000 Kč a u vybraných bank i nebankovních institucí je jediná. Maximální výše úvěru je naopak vyšší u bank, jedinou výjimkou je nebankovní společnost Cofidis, jejíž maximální částka úvěru ve výši 300 000 Kč je stejná jako limit u Poštovní spořitelny.

Doba splácení je u bank i nebankovních institucí víceméně stejná. Jediná výjimka je opět u společnosti Provident, která nabízí splatnost úvěru v řádech týdnů, kdy pravidelnou splátku vybírá obchodní zástupce. Právě za služby obchodního zástupce si Provident účtuje vysoké poplatky. Sazba RPSN je u bank výrazně nižší a naopak poplatky se vyskytují především u bank, jedná se o poplatky za správu a taky poplatek za vedení účtu, který je nezbytnou podmínkou.

Hodnocení základních kritérií u nebankovních institucí jsou znázorněna v tabulce 4.2.

Tabulka 4.2 Srovnání základních kritérií neúčelových spotřebitelských úvěrů u vybraných nebankovních institucí

	CETEM ČR	Cofidis	Provident Financial	Home Credit
Název půjčky	Osobní půjčka	CofiDirect	Online půjčka	Online půjčka
Min.výše úvěru	20 000 Kč	40 000 Kč	4 000 Kč	20 000 Kč
Max.výše úvěru	200 000 Kč	300 000 Kč	50 000 Kč	150 000 Kč
Min.doba splácení	6 měsíců	12 měsíců	45 týdnů	12 měsíců
Max.doba splácení	72 měsíců	60 měsíců	60 týdnů	84 měsíců
Úroková sazba	6,90%	24%	Není uvedeno	17,33 %
Poplatek za vyřízení	0	0	0	0
Poplatek za správu (měsíčně)	0	0	0	0
Pop.za předčasné splácení	0,5 %-1 % z předčasně splacené úvěrové jistiny	0	0,5 %-1 % z předčasně splacené úvěrové jistiny	Není uvedeno
RPSN	11,32%		63,91 %	26,5 %

Zdroj: Finance.cz, vlastní zpracování

4.2 Modelové příklady

V druhé části této kapitoly budeme porovnávat konkrétní půjčky pomocí modelových příkladů u vybraných bank a nebankovních institucí, které zvolenou půjčku nabízejí. Zároveň zkusíme doporučit klientovi nejvýhodnější alternativu a seznámit ho s podmínkami, které jsou nezbytnou součástí žádosti o úvěr. Zvolila jsem dva modelové příklady, kdy v prvním modelovém příkladu budeme porovnávat krátkodobý úvěr, rozhodla jsem se použít půjčku, která je jednou z nejžádanějších u nebankovní instituce Provident Financial, tuto informaci nám poskytl interní pracovník. A v druhém modelovém příkladu jsem se rozhodla použít střednědobý úvěr ve výši 120 000 Kč se splatností 48 měsíců, tedy se splatností na dobu 4 let. Druhý modelový příklad budeme rovněž porovnávat u bankovních a nebankovních institucí, které tento úvěr nabízejí.

4.2.1 Modelový příklad 1 - krátkodobý úvěr

Mladí novomanželé se rozhodli koupit nový televizor do jejich zrekonstruované domácnosti. Jelikož nemají dostatek svých peněžních prostředků, rozhodli se o půjčku ve výši 20 000 Kč. Manželka je v současné době studentka a nemá stálý příjem a manžel pracuje jako elektrikář ve stavební firmě a jeho příjem činí 25 000 Kč. Bydlí u manželových rodičů v rodinném domě, dostali k dispozici vrchní patro rodinného domu a na provoz domácnosti přispívají 4 000 Kč. O půjčku bude žádat manžel. Doba splatnosti se manželé rozhodli nastavit na dvanáct měsíců.

Půjčku ve výši 20 000 Kč není možné čerpat od Komerční banky a nebankovní společnosti Cofidis, neboť obě instituce mají minimální výši úvěru vyšší.

4.2.1.1 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Provident Financial

Zobrazení základních parametrů pro poskytnutí úvěru jsou v tabulce 4.4

Manžel si zažádal o online půjčku ve výši 20 000 Kč, splnil podmínku plnoletosti a rovněž doložil potvrzení o pravidelném příjmu a tím potvrdil schopnost splatit úvěr, splnil požadované podmínky. V hotovostní formě je úvěr vyplacen v řádu několika hodin a v bezhotovostní formě je lhůta třinácti dní. Provident Financial ve své úvěrové kalkulačce nabízí splátky v počtech týdnů. Pro lepší zpracování závěrečných výsledků jsme přepočítali týdenní splátky na měsíční.

Tab. 4.3 Základní parametry úvěru od Provident Financial

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše úvěru	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	63,91 %
Poplatky	14 166 Kč
Měsíční splátka	3 060 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Provident Financial ²²

Celková výše zaplaceného spotřebitelského úvěru = 36 720 Kč

Výše přeplacené částky = 16 720 Kč

Poplatek ve výši 10 366 Kč si Provident účtuje za služby obchodního zástupce, který zahrnuje přinesení hotovosti a pravidelné návštěvy z důvodu výběru splátek. Tento poplatek není zahrnutý v RPSN, protože poplatek je uveden jako služba doplňková a dle Zákona o spotřebitelském úvěru č.145/2010 Sb. se tento poplatek nemusí uvádět v sazbě RPSN. Sazba RPSN nezahrnuje sice poplatek obchodního zástupce, ale zahrnuje poplatek za zpracování ve výši 3 800 Kč. Cena, kterou klienta bude stát úvěr ve výši 20 000 Kč, je 16 720 Kč, což znamená, že přeplatí úvěr o 83,6 %. Ve skutečnosti však není splátka měsíční, ale týdenní. To znamená, že klient po dobu jednoho roku bude platit každý týden splátku ve výši 612 Kč.

4.2.1.2 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce CETELEM ČR

Základní parametry spotřebitelského úvěru u společnosti CETELEM ČR jsou znázorněny v tabulce 4. 4.

²² <http://www.provident.cz/pages/online-kalkulacka>

Společnost CETELEM ČR rovněž novomanželům nabízí půjčku ve výši 20 000 Kč se splatností na 12 měsíců. Manželé splnili podmínku plnoletosti a potvrzení dokladem manžela o pravidelném příjmu, mají tedy nárok o půjčku požádat.

Tab. 4.4 Základní parametry úvěru od CETELEM ČR

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše úvěru	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	38,56 %
Poplatky	0
Měsíční splátka	1 980 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky společnosti CETELEM ČR²³

Celková výše zaplaceného spotřebitelského úvěru = 23 760 Kč

Výše přeplacené částky = 3 760 Kč.

Za uzavření smlouvy si CETELEM ČR neúčtuje žádný poplatek. Ve výši splátky je však zahrnuté pojištění proti schopnosti nesplácet, jedná se o pojištění pro případ úmrtí, invalidity III. stupně, pracovní neschopnosti a rovněž pojištění pro případ ztráty zaměstnání. Pojištění je ve výši 6,99 % ze sjednané měsíční splátky a je již v měsíčních splátkách zahrnuto. Cena, kterou klienta bude stát úvěr u společnosti CETELEM ČR ve výši 20 000 Kč, je 3 760 Kč. Což znamená přeplatek ve výši 18,8 %.

4.2.1.3 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Home Credit

Základní parametry pro poskytnutí úvěru jsou znázorněny v tabulce 4.5.

²³ <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/spocitejte-si/online-pujcka-kalkulacka.html>

Podmínkou pro poskytnutí úvěru je plnoletost, doložení potvrzení příjmů minimálně za poslední tři měsíce a občanství na území České republiky.

Tab. 4.5 Základní parametry úvěru od Home Credit

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše půjčky	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	25,5 %
Poplatky	4 140 Kč
Měsíční splátka	3 025 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Home Credit ²⁴

Celková výše zaplaceného úvěru = 36 300 Kč

Výše přeplacené částky = 16 300 Kč

Poplatky spojené se spotřebitelským úvěrem jsou ve výši 4 140 Kč a účtují se za vedení účtu u společnosti Home Credit. Poplatek je zahrnut ve výši celkové splátky. Cena, kterou klient zaplatí za poskytnutí úvěru je 16 300 Kč, což je přeplatek ve výši 81,5 %.

4.2.1.4 Spotřebitelský úvěr od Československé obchodní banky

Základní parametry pro poskytnutí úvěru jsou znázorněny v tabulce 4.6.

Podmínkou pro poskytnutí úvěru u ČSOB je vedení účtu právě u této banky, plnoletost a doložení potvrzení o pravidelném příjmu. ČSOB rovněž nabízí spotřebitelský úvěr ve výši 20 000 Kč se splatností na 12 měsíců.

²⁴http://www.homecredit.cz/cs/produkty/potrebuje_hotovost/online_pujcka.shtml?utm_medium=link&utm_source=homecredit&utm_content=HP

Tab. 4.6 Základní parametry úvěru od ČSOB

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše úvěru	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	18,32 %
Poplatky	1 896 Kč
Měsíční splátka	1 972 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky ČSOB²⁵

Celková výše zaplaceného spotřebitelského úvěru = 23 664 Kč

Výše přeplacené částky = 3 664 Kč

K úvěrovému produktu banky ČSOB jsme rovněž zahrnuli poplatek na pojištění proti smrti, trvalé invaliditě, proti pracovní neschopnosti a pojištění proti ztrátě zaměstnání ve výši 158 Kč měsíčně. Cena, kterou klient zaplatí za úvěr ve výši 20 000 Kč je 3 664 Kč, což znamená přeplatek ve výši 18,32 %.

4.2.1.5 Spotřebitelský úvěr od Poštovní spořitelny

Základní parametry pro poskytnutí spotřebitelského úvěru jsou znázorněny v tabulce 4.7.

Podmínkou pro poskytnutí úvěru u Poštovní spořitelny je rovněž plnoletost, občanství na území ČR nebo EU, doložení potvrzení o příjmu a vedení účtu u Poštovní spořitelny.

²⁵ <http://www.csob.cz/cz/csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Pujcky-orientacni-propocty.aspx>

Tab.4.7 Základní parametry úvěru od Poštovní spořitelny

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše úvěru	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	18,22 %
Poplatky	600 Kč
Měsíční splátka	1 873 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Poštovní spořitelny ²⁶

Celková výše zaplacené částky spotřebitelského úvěru = 22 476 Kč

Výše přeplacené částky = 2 476 Kč

Do výše splátek jsme zahrnuli poplatek za pojištění proti úvěru proti smrti, plné invaliditě, pracovní neschopnosti a ztrátě zaměstnání. Poplatek je ve výši 3 % z poskytnutého úvěru, což je 600 Kč a je rozdělen do výši 1/12 podle počtu splátek, což je 50 Kč. Celková cena, kterou klient zaplatil za poskytnutý úvěr ve výši 20 000 Kč včetně poplatku je 2 476 Kč, což znamená přeplatek ve výši 12,38 %.

4.2.1.6 Spotřebitelský úvěr od Raiffeisenbank

Základní parametry pro poskytnutí úvěru jsou znázorněny v tabulce 4.8.

Podmínkou pro poskytnutí úvěru je plnoletost, občanství na území České republiky a pevná linka domů nebo do zaměstnání, pokud není pevná linka, je potřeba doložit vyúčtování za mobilní telefon s paušálním tarifem minimálně ve výši 150 Kč. Raiffeisenbank rovněž nabízí úvěr ve výši 20 000 Kč se splatností na 12 měsíců, výhoda u této banky je, že nabízí

²⁶https://www.erasvet.cz/Fyzicke-osoby/Pujcky/Stranky/Pujcka/Spocitejte-si.aspx??utm_medium=cpc&utm_source=google&utm_campaign=S_G_Kalkulacky_Uverova+kalkulacka+pro+obcany+a+mlade

nastavitelnou výši splátek v libovolném počtu měsíců, jedná se o počet splátek v rozmezí 6 – 72, klient si tedy v tomto rozmezí může zvolit libovolnou výši splátek.

Tabulka 4.8 Základní parametry úvěru od Raiffeisen Bank

Cena televizoru	26 000 Kč
Výše úvěru	20 000 Kč
Doba splatnosti	12 měsíců
RPSN	30,5 %
Poplatky	2 188 Kč
Měsíční splátka	2 004 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Raiffeisenbank²⁷

Celková výše úvěru zaplacené částky = 24 048 Kč

Výše přeplacené částky = 4 048 Kč

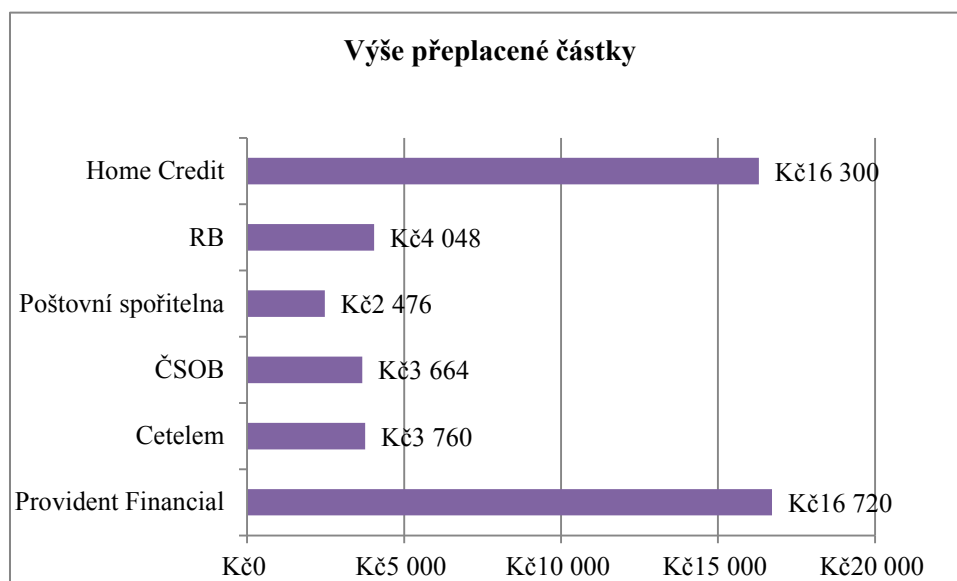
Banka si účtuje poplatek ve výši 1 000 Kč za poskytnutí úvěru a měsíční poplatek za správu úvěru ve výši 99 Kč. Celková výše poplatků je tedy 2 188 Kč a jsou započteny do měsíčních splátek ve výši 1/12, tedy ve výši 183 Kč. Cena, kterou novomanželé zaplatí za poskytnutí spotřebitelského úvěru je ve výši 4 048 Kč, což představuje přeplatek ve výši 20, 24 %.

4.2.1.7 Zhodnocení modelového příkladu č. 1 u vybraných bank a nebankovních institucí

Graf 4.9 porovnává celkový přeplatek u jednotlivých variant úvěru.

²⁷ <http://www.rb.cz/o-bance/informacni-a-online-sluzby/online-kalkulacky/rychla-pujcka/>

Graf 4.9 Výše přeplacené částky u krátkodobých úvěrů

Zdroj: vlastní zpracování z vlastních výpočtů

Jednoznačně nejméně výhodná možnost, kde požádat o krátkodobou půjčku, je Provident Financial a Home Credit. Půjčka je sice v řádu několika hodin a bez zbytečných průtahů, ale klient za úvěr v hodnotě 20 000 Kč zaplatí téměř jednou tolik a to hodnotu 16 720 Kč. Provident Financial je jediná společnost, kde jsou takto vysoké poplatky a je rovněž jedinou společností, která vybírá poplatky osobně prostřednictvím obchodních zástupců. Tuto variantu bychom měli volit až po vyzkoušení všech ostatních možností, kdy už nám opravdu nezbude jiná možnost. Společnost Home Credit si účtuje vysoké poplatky za založení a vedení účtu. Nejvýhodnější úvěr nabízí v tomto případě Poštovní spořitelna, avšak s podmínkou vedení účtu u této banky. Jedná se o účet Era osobní účet nebo Era online účet. Era online účet je zdarma, jestliže máme pravidelný příjem ve výši alespoň 15 000 Kč, v opačném případě je nutné platit měsíční poplatek za vedení účtu ve výši 50 Kč. Pokud bychom nechtěli zřizovat účet u Poštovní spořitelny, druhou nejvýhodnější variantu představuje půjčka od společnosti CETELEM ČR. O půjčku lze rovněž požádat online nebo po telefonu z pohodlí našeho domova.

V případě úvěru od ČSOB, Poštovní spořitelny a nebankovní instituce CETELEM ČR úvěrová kalkulačka zahrnuje i pojištění pro případ smrti, kdy v případě pojistné události pojišťovna zaplatí instituci zbývající část dluhu, úplné invalidity, kdy hradí pojišťovna pravidelnou měsíční splátku úvěru, pracovní neschopnosti, kdy pojišťovna hradí pravidelné

měsíční splátky úvěru a rovněž pojištění proti ztrátě zaměstnání, kdy pojišťovna za klienta hraď splátky úvěru po uplynutí čekací lhůty.

4.2.2 Modelový příklad 2 – střednědobý úvěr

Starší manželský pár se rozhodnul pro vysněnou dovolenou. Jelikož na tuto dovolenou nemají dostatečné množství peněžních prostředků, rozhodli se pro půjčku ve výši 120 000 Kč se splatností na 48 měsíců, což jsou 4 roky. Oba manželé mají pravidelný příjem, manžel 30 000 Kč, žíví se jako vedoucí obchodního oddělení a manželka má příjem ve výši 15 000 Kč a pracuje jako pomocná účetní na základní škole.

Půjčku ve výši 120 000 Kč není možné čerpat od Provident Financial, neboť společnost tento úvěr neposkytuje.

4.2.2.1 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce CETELEM ČR

Znázornění základních parametrů spotřebitelského úvěru je v tabulce 4.10

Tab. 4.10 Základní parametry úvěru od CETELEM ČR

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	19,11 %
Poplatky	0
Měsíční splátka	3 501 Kč

Zdroj: vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky CETELEM ČR ²⁸

Celková výše zaplacené částky = 168 048 Kč

²⁸ <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/spocitejte-si/online-pujcka-kalkulacka.html>

Výše přeplacené částky = 48 048 Kč

Za uzavření smlouvy si CETELEM ČR neučtuje žádný poplatek. Ve výši splátky je však zahrnuté pojištění proti schopnosti nesplácet, jedná se o pojištění pro případ úmrtí, invalidity III. stupně, pracovní neschopnosti a rovněž pojištění pro případ ztráty zaměstnání. Pojištění je ve výši 6,99 % ze sjednané měsíční splátky a je již v měsíčních splátkách zahrnuta. Cena, kterou klient zaplatí za poskytnutí půjčky ve výši 120 000 Kč se splatností na 48 měsíců je 48 048 Kč, což je přeplatek ve výši 40,04 %.

4.2.2.2 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Cofidis

Znázornění základních parametrů spotřebitelského úvěru je v tabulce 4.11

Tab. 4.11 Základní parametry úvěru od nebankovní instituce Cofidis

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	16,1 %
Poplatky	0 Kč
Měsíční splátka	3 341 Kč

Zdroj: vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky²⁹

Celková výše zaplacené částky = 160 368 Kč

Výše přeplacené částky = 40 368 Kč

Nebankovní instituce Cofidis rovněž nabízí možnost pojištění proti úmrtí, invalidity, ztrátě zaměstnání a pracovní neschopnosti. Výše poplatků za toto pojištění je ve výši 0,65 % z dlužné částky. Poplatek tedy nebude konstantní, ale bude v každé splátce různý. Poplatek

²⁹ <http://www.icofidis.cz/uverova-kalkulacka/>

v první splátce bude ve výši 780 Kč a bude se postupně snižovat. Tento poplatek v našem výpočtu nebude zohledněn z důvodu různé velikosti v každé splátce. Poplatky spojené s vedením a správou účtu jsou zdarma, tedy nulové. Za poskytnutí úvěru ve výši 120 000 Kč zaplatí manželé 40 368 Kč. Což je přeplatek ve výši 33,64 %.

4.2.2.3 Spotřebitelský úvěr od nebankovní instituce Home Credit

Základní parametry půjčky u Home Credit jsou znázorněny v tabulce 4.12

Tab. 4.12 Základní parametry úvěru od Home Credit

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	21,8 %
Poplatky	3 312 Kč
Měsíční splátka	184 656 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Home Credit³⁰

Celková výše zaplacené částky = 184 656 Kč

Výše přeplacené částky = 64 656 Kč

Poplatky spojené se spotřebitelským úvěrem jsou ve výši 3 312 Kč a účtují se za vedení účtu u společnosti Home Credit. Poplatek je zahrnut ve výši celkové splátky. Cena, kterou klient zaplatí za poskytnutí úvěru je 64 656 Kč, což je přeplatek ve výši 53,88 %.

4.2.2.4 Spotřebitelský úvěr od Československé obchodní banky

Základní parametry půjčky od ČSOB jsou znázorněny v tabulce 4.13.

³⁰http://www.homecredit.cz/cs/produkty/potrebuje_hotovost/online_pujcka.shtml?utm_medium=link&utm_source=homecredit&utm_content=HP

Tab. 4.13 Základní parametry úvěru od ČSOB

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	39,6 %
Poplatky	277 Kč
Měsíční splátka	3 490 Kč

Zdroj: vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky ČSOB ³¹

Celková výše zaplacené částky = 167 520 Kč

Výše přeplacené částky = 47 520 Kč

Výše splátek zahrnuje poplatek ve výši 277 Kč, který se vztahuje na pojištění proti smrti, trvalé invaliditě, proti pracovní neschopnosti a rovněž proti ztrátě zaměstnání. Cena za poskytnutí úvěru je 47 520 Kč, což je přeplatek ve výši 39,6 %.

4.2.2.5 Spotřebitelský úvěr od Poštovní spořitelny

Základní parametry pro poskytnutí půjčky u Poštovní spořitelny jsou znázorněny v tabulce 4.14.

³¹ <http://www.csob.cz/cz/csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Pujcky-orientacni-propocty.aspx>

Tab. 4.14 Základní parametry úvěru od Poštovní spořitelny

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	15,94 %
Poplatky	75 Kč
Měsíční splátka	3 409 Kč

Zdroj: vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Poštovní spořitelny³²

Celková výše zaplacené částky = 163 632 Kč

Výše přeplacené částky = 43 632 Kč

Do výše splátek rovněž zahrneme pojištění proti smrti, plné invaliditě, pracovní neschopnosti a ztrátě zaměstnání. Poplatek se účtuje ve výši 3 % z poskytnutého úvěru a je rozdělen do splátek ve výši 1/12. Celkový poplatek je v hodnotě 3 600 Kč, jelikož jsme zvolili dobu splatnosti na 48 měsíců, bude poplatek ve výši 75 Kč, zahrnut do výše splátek. Cena, za kterou Poštovní spořitelna poskytne úvěr ve výši 120 000 Kč na 48 měsíců je 43 632 Kč, což je přeplatek ve výši 36,36 %.

4.2.2.6 Spotřebitelský úvěr od Raiffeisenbank

Základní parametry pro poskytnutí spotřebitelského úvěru u Raiffeisenbank jsou znázorněny v tabulce 4.15.

³²https://www.erasvet.cz/Fyzicke-osoby/Pujcky/Stranky/Pujcka/Spocitejte-si.aspx??utm_medium=cpc&utm_source=google&utm_campaign=S_G_Kalkulacky_Uverova+kalkulacka+pro+obcany+a+mlade

Tab. 4.15 Základní parametry úvěru od Raiffeisenbank

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	15 %
Poplatky	120 Kč
Měsíční splátka	3 306 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Raiffeisenbank

Celková výše zaplacené částky = 158 688 Kč

Výše přeplacené částky = 38 688 Kč

Banka si účtuje poplatek ve výši 1 000 Kč za poskytnutí úvěru a rovněž si účtuje poplatek ve výši 99 Kč měsíčně za správu úvěru. Cena za poskytnutí spotřebitelského úvěru ve výši 120 000 Kč se splatností na 48 měsíců je 38 688 Kč, což je přeplatek ve výši 32, 24 %.

4.2.2.7 Spotřebitelský úvěr od Komerční banky

Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru u Komerční banky jsou plnoletost a občanství České republiky a rovněž vedení běžného účtu u banky.

Základní parametry pro poskytnutí spotřebitelského úvěru u Komerční banky jsou znázorněny v tabulce 4.16.

Tab. 4.16 Základní parametry úvěru od Komerční banky

Cena dovolené	140 000 Kč
Výše půjčky	120 000 Kč
Doba splatnosti	48 měsíců
RPSN	13,70 %
Poplatky	0 Kč
Měsíční splátka	3 091 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování pomocí úvěrové kalkulačky Komerční banky³³

Celková výše zaplacené částky = 148 368 Kč

Výše přeplacené částky = 28 368 Kč

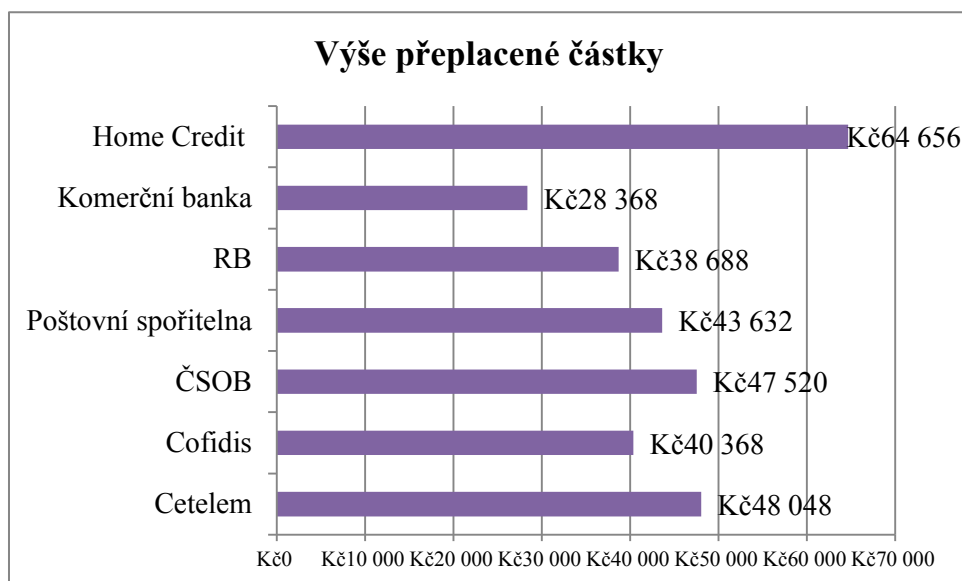
Komerční banka si neúčtuje žádné poplatky za poskytnutí a správu účtu. Výše splátek je rovněž bez poplatků za pojištění proti smrti, invaliditě, ztráty zaměstnání a pracovní neschopnosti. Výše tohoto poplatku je z úvěrové kalkulačky nezjistitelná, proto není jeho cena zahrnuta. Cena za poskytnutí spotřebitelského úvěru ve výši 120 000 Kč se splatností 48 měsíců je 28 368 Kč, což je přeplatek ve výši 23,64 %.

4.2.3 Zhodnocení modelového příkladu č. 2 u vybraných bank a nebankovních institucí

Zhodnocení konkrétních variant modelového příkladu č. 2 můžeme vidět v grafu 4.17.

³³ <http://www.kb.cz/cs/on-line-sluzby/on-line-informace/on-line-kalkulacky/kalkulacka-profi-uver-fix.shtml>

Graf 4.17 Výše přeplacené částky u střednědobých úvěrů

Zdroj: Vlastní zpracování z dat z předchozích tabulek 4.2-4.14

Z grafu 4.14 můžeme vidět poměrně vyrovnanou nabídku spotřebitelských úvěrů v hodnotě 120 000 Kč se splatností na 48 měsíců. Jediná společnost, která vyčnívá svou vysokou cenou za poskytnutí toho úvěru, je nebankovní instituce Home Credit. Naproti tomu nabídka Komerční banky je více než dvakrát levější.

Nejvýhodnější půjčka je u Komerční banky, kdy cena za poskytnutí úvěru je 28 368 Kč. Podmínkou je zřízení účtu u Komerční banky. Poplatek za vedení účtu je 68 Kč měsíčně, pokud však klient bude mít pravidelné příjmy na účet a to v minimální částce 15 000 Kč, bude poplatek vrácen v hodnotě 50 %, což je 34 Kč. Pokud si však manželé nebudou chtít zřídit u Komerční banky účet, jako další vhodná alternativa přichází v úvahu nebankovní instituce Cofidis, kde cena za poskytnutí úvěru je 40 368 Kč. Pokud však tuto částku rozložíme na čtyři roky, tedy splatnost na 48 měsíců, rozdíl v měsíčních splátkách už není tak viditelný. U Komerční banky se jedná o částku 3 091 Kč a u společnosti Cofidis se jedná o částku 3 341 Kč. Přesný rozdíl v měsíční splátce je 250 Kč.

4.3 Hodnocení kvality informací o spotřebitelském úvěrů u vybraných bank a nebankovních institucí

Pomocí bodového hodnocení v této kapitole zhodnotíme kvalitu informací o spotřebitelském úvěru. Zaměříme se na tato kritéria:

- Přehlednost internetových stránek
- Dostupnost potřebných dat k výpočtu
- Dostupnost ceníku a poplatků
- Výskyt a přehlednost úvěrové kalkulačky
- Nabídka pojištění
- Umístění kontaktů

Jednotlivé faktory budeme bodovat pomocí škály, uvedené v tabulce 4.15.

Tab. 4.15 Bodová škála pro hodnocení kvality informací

Bodové hodnocení	
Výborný	1
Chvalitebný	2
Dobrý	3
Dostatečný	4
Nedostatečný	5

Zdroj: Vlastní zpracování

Nyní budeme hodnotit jednotlivé kritéria pomocí bodového hodnocení, kdy 1 znamená nejvyšší hodnotu, kvalita je tedy nejlepší a naopak 5 označuje kvalitu nejhorší. Veškeré hodnocení je ryze subjektivní. Výsledky celkového hodnocení jsou uvedeny v tabulce 4. 16.

Tab. 4. 16 Výsledky bodového hodnocení

	Provident	CETEM ČR	Cofidis	Home Credit	ČSOB	KB	RB	Poštovní spoř.
Přehlednost int. stránek	2	2	1	2	1	3	3	1
Dostupnost dat k výpočtu	1	2	1	2	2	2	2	2
Dostupnost ceníku a poplatků	2	2	2	3	2	3	3	1
Úvěrová kalkulačka	1	2	1	2	1	3	2	1
Nabídka pojištění	3	2	2	3	3	3	1	2
Umístění kontaktů	1	1	1	1	1	1	1	1
Vyhodnocení	10	11	8	13	10	15	12	8

Nejlépe hodnocenými institucemi podle bodového hodnocení tabulky 4. 16 jsou Poštovní spořitelna a Cofidis. Pokud celkově porovnáme bodové hodnocení bank a nebankovních institucí, jako skupina o něco lépe dopadly nebankovní instituce (s celkovým součtem bodů 42) než banky (s celkovým součtem bodů 46).

Úroveň kvality informací o spotřebitelském úvěru je u nebankovních institucí poměrně vyrovnaná. Podle bodového hodnocení vyšla nejlépe společnost Cofidis, která má přehledné internetové stránky, klient najde, co hledá bez komplikací. Nabídku pojišťovacích produktů má společnost poměrně přehlednou, pokud by byla více konkrétní, bodové hodnocení by bylo jedna. Sazebníky jsou rovněž na přehledném místě, kde je klienti mohou stáhnout a prostudovat. Nejhorší hodnocení z nebankovních institucí získala společnost Home Credit. Internetové stránky jsou jako celek sice přehledné, daleko horší je to však s poplatky, ceníkem a nabídkou pojištění.

Z vybraných bank bych nejlépe hodnotila Poštovní spořitelnu pro jednoduchost a přehlednost stránek. Všechny potřebné informace jsou snadno zjistitelné, podrobnější informace, například ceník, je možno stáhnout. Banky ČSOB a Raiffeisenbank mají celkovou přehlednost stránek a dostupnost informací podobnou, v hodnocení o dva body lépe vyšla ČSOB. Celkově nejhůře hodnocenou institucí je Komerční banka, kdy banka má na svých internetových stránkách zveřejněnou velkou nabídku produktů, což může být pro obvyčejného klienta spíše matoucí faktor. U nabídky pojištění Komerční banka používá zvláštní názvy, které proces zjistitelnosti zbytečně prodlužují. Klient, který má zájem o spotřebitelský úvěr,

avšak nevyzná se na stránkách dané instituce, bude spíše odrazen. Pro danou instituci to tak může znamenat ztrátu klienta.

Kritéria, která hodnotíme, jsou důležitá při rozhodnutí, u jaké instituce budeme o úvěr žádat. V dnešní době preferujeme především možnost vše uskutečnit přes internet. Pro obě strany to znamená ulehčení práce a rovněž ušetření času. Přehlednost stránek je důležitá pro informovanost klientů, klient může častokrát dát na svůj první dojem, a pokud nastanou komplikace ještě před uzavřením smlouvy, může to znamenat ze strany klienta ztrátu zájmu o spotřebitelský úvěr. Existují však klienti, kteří potřebují půjčku co nejrychleji a na podrobnější prostudování nabídky spotřebitelských úvěrů nemají čas. Může se tedy stát, že klient si nenastuduje poplatky spojené s tímto úvěrem, podepíše smlouvu a potom ho bude čekat nemilé překvapení.

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo porovnat spotřebitelské úvěry v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí pomocí dvou modelových příkladů a vyhodnocení kvality informací, poskytovaných vybranými institucemi.

V teoretické části jsem vycházela z odborné literatury, která se spotřebitelskými úvěry zabývá. Pro praktickou část jsem využila statistická data o nebankovním a bankovním trhu spotřebitelských úvěrů a informace od vybraných bank a nebankovních institucí.

Pro samotné srovnání spotřebitelských úvěrů od bank a nebankovních institucí byly použity dva modelové příklady – krátkodobý a střednědobý úvěr v rozdílné výši. Byla přitom porovnávána cena spotřebitelského úvěru, respektive částka, kterou klient přeplatí. Z výsledků modelových příkladů vyplynulo, že nelze jednoznačně říci, zda jsou výhodnější úvěry od bank nebo nebankovních institucí. Co se týče krátkodobého spotřebitelského úvěru, jednoznačně nejméně výhodná byla varianta úvěru od společnosti Provident Financial a Home Credit, naproti tomu třetí analyzovaná nebankovní instituce CETELEM ČR měla po Poštovní spořitelně druhou nejvýhodnější nabídku. V případě střednědobého úvěru byl nejvýhodnější spotřebitelský úvěr od Komerční banky, Raiffeisenbank a od nebankovní instituce Cofidis; největší přeplatek by klient zaplatil při čerpání úvěru od společnosti Home Credit.

Následně byla pomocí bodové metody subjektivně hodnocena kritéria, která se spotřebitelským úvěrem souvisí – přehlednost internetových stránek, dostupnost potřebných dat k výpočtu, dostupnost ceníku a poplatků, výskyt a přehlednost úvěrové kalkulačky, nabídka pojištění a umístění kontaktů. Z výsledků vyplynulo, že Poštovní spořitelna a Cofidis jsou instituce, které jsou vůči klientům v tomto ohledu nejvstřícnější.

Závěrem lze říci, že klient se zájmem o spotřebitelský úvěr by měl vědět, co všechno spotřebitelský úvěr obnáší, jaké jsou nevýhody a výhody, jak porovnat jednotlivé konkrétní varianty, jaké zvolit pojištění a o jaké další důležité informace související se spotřebitelským úvěrem by se měl zajímat.

Seznam použité literatury:

1. DOHNAL, Jakub. *Spotřebitelský úvěr: Praktická příručka s příklady a judikaturou*. 1. vydání. Praha: Leges, 2011. 128 s. ISBN 978-80-87212-76-9.
2. DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vydání. Praha: Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.
3. KAŠPAROVÁ, Vlasta. *Banky a komerční obchody*. 1. vydání. Kravaře: Marreal Servis, 2010. 172 s. ISBN 978-80-254-6778-4.
4. NAVRÁTIL, Vlastislav a Joseph VENDLICH. *Zásady řízení úvěrů*. 1. vydání. Praha: Management Press, 1999. 110 s. ISBN 80-85943-91-3.
5. REVENDA, Zbyněk; MANDEL, Martin; KODERA, Jan; MUSÍLEK, Petr a Petr DVOŘÁK. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vydání. Praha: Management Press, 2012. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
6. WACHTOLOVÁ, Lucie a Jan SLANINA. *Zákon o spotřebitelském úvěru*. 2. vydání. Praha: CH. Beck, 2011. 328 s. ISBN 978-80-7400-118-5.

Odborné články a zprávy:

1. BUČKOVÁ, Veronika. *Bonita klienta – jak a proč ji banky zjišťují* [online]. Finance.cz [6. 2. 2009]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/208678-bonita-klienta-jak-a-proc-ji-banky-zjistuji-/>.

Internetové zdroje:

1. Oficiální server českého soudnictví. Dostupné z www.justice.cz
2. Oficiální stránky České národní banky. Dostupné z www.cnb.cz
3. Zájmové sdružení právnických osob. Dostupné z www.solus.cz

4. Společnost Czech Banking Credit Bureau. Dostupné z www.cbcb.cz
5. Informační server pro podnikání. Dostupné z www.business.center.cz
6. Oficiální stránky společnosti Provident Financial s.r.o. Dostupné z www.provident.cz
7. Oficiální stránky společnosti Home Credit. Dostupné z www.homecredit.cz
8. Oficiální stránky společnosti CETELEM ČR. Dostupné z www.cetelem.cz
9. Oficiální stránky společnosti Cofidis. Dostupné z www.cofidis.cz
10. Oficiální stránka Komerční banky. Dostupné z www.kb.cz
11. Oficiální stránky Raiffeisenbank. Dostupné z www.rb.cz
12. Oficiální stránky Československé obchodní banky. Dostupné z www.csob.cz
13. Oficiální stránky České spořitelny. Dostupné z www.erasvet.cz

Jiné zdroje:

1. Účetní výkazy společnosti Home Credit, a.s.,

Seznam zkratek

ČLFA	Česká leasingová finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČSOB	Československá obchodní banka
Mil. Kč	milion korun
Např.	například
Str.	strana
Tab.	tabulka
Tzv.	takzvaný

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

Vlodarčíková Lenka

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Aktuální uživatelé Bankovního registru klientských informací

Příloha č. 2 - Členové Nebankovního registru klientských informací

Příloha č. 3 – Členové registru SOLUS

Aktuální uživatelé Bankovního registru klientských informací

- Air Bank a.s.
- AXA Bank Europe, organizační složka
- BRE Bank
- Citibank Europe plc, organizační složka
- Česká spořitelna, a.s.
- Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
- Československá obchodní banka, a.s.
- Equa bank a.s.
- Evropsko-ruská banka a.s.
- GE Money Bank a.s.
- Hypoteční banka, a.s.
- Komerční banka, a.s.
- LBBW Bank CZ a.s.
- Modrá pyramida stavební spořitelna a.s.
- Oberbank AG – pobočka Česká republika
- Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
- Raiffeisenbank a.s.
- Raiffeisenbank im Stifland eG pobočka Cheb, odštěpný závod
- Stavební spořitelna České republiky, a.s.
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s.
- Volksbank CZ, a.s.
- Waldvierler Sparkasse von 1842 AG
- Wüstenrot hypoteční banka a.s.
- Wüstenrot stavební spořitelna a.s.
- ZUNO BANK AG, organizační složka

Členové Nebankovního registru klientských informací

- ČSOB Leasing, a.s.,
- GE Money Auto, s.r.o.,
- GE Money Bank, a.s.,
- UniCredit Leasing CZ, a.s.,
- Santander Consumer Finance a.s.,
- ŠkoFIN s.r.o.,
- Autoleasing, a.s.,
- DS Leasing, a.s.,
- FlexiLease, s.r.o.,
- RCI Financial Services, s.r.o.,
- Credium, a.s.,
- Toyota Financial Servicer Czech s.r.o.,
- PSA FINANCE ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.,
- UNILEASING a.s.,
- S MORAVA Leasing, a.s.,
- AGRO LEASING J.Hradec s.r.o.,
- IMPULS- Leasing- AUSTRIA s.r.o.,
- Raiffeisen – Leasing, s.r.o.,
- Diners Club CS, s.r.o.,
- SG Equipment Finance Czech republic s.r.o.,
- COFIDIS s.r.o.,
- CETELEM ČR, a.s.,
- Home Credit a.s.,
- Factoring České spořitelny, a.s.,
- Essox s.r.o.,
- PROFI CREDIT Czech, a.s.

Členové registru SOLUS

- ALD Automotive s.r.o.
- BRE Bank S.A., organizační složka podniku
- CCS Česká společnost pro platební karty s.r.o.
- CETELEM ČR, a. s.
- Citibank Europe plc, organizační složka
- COFIDIS s.r.o.
- Credium, a.s.
- Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
- Československá obchodní banka, a.s.
- Český Triangl, a. s.
- ČSOB Leasing, a.s.
- E.ON Česká republika, s.r.o.
- ESSOX s.r.o.
- GE Money Auto, s.r.o.
- GE Money Bank, a.s.
- Home Credit a. s.
- Komerční banka, a.s.
- LBBW Bank CZ a.s.
- MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o.
- MobilKom, a.s.
- Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.
- PROFI CREDIT Czech, a. s.
- Raiffeisenbank a.s.
- Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
- RCI Financial Services, s.r.o.
- Santander Consumer Finance a.s.
- s Autoleasing, a.s.
- Telefónica O2 Czech Republic, a.s.
- T-Mobile Czech Republic a.s.
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s.